

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÝ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Obor: Mezinárodní obchod

Ekonomika Katalánska a možné důsledky případného nabytí nezávislosti na Španělsku

Autor: Milan Polák

Vedoucí práce: Ing. Vít Hinčica, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Ekonomika Katalánska a možné důsledky případného nabytí nezávislosti na Španělsku“ vypracoval samostatně a vyznačil všechny citace z pramenů.

V Praze dne .....

.....

Podpis studenta

Poděkování:

Rád bych velmi srdečně poděkoval všem, kteří mi byli oporou při psaní bakalářské práce. Děkuji svým rodičům za podporu mých zahraničních studií a své přítelkyni Veronice za trpělivost. Rád bych také poděkoval panu profesorovi Alexovi Fernandézovi de Castro z ESADE Business School, který mi pomohl pochopit problematiku separatismu v Katalánsku. Vřelé díky patří také vedoucímu mé práce, panu Ing. Vítu Hinčicovi, Ph.D., za to, že mi v těžkých chvílích dodal naději a byl vždycky ochoten poradit.

Seznam zkratek

BBVA	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria
CDC	Convergència Democràtica de Catalunya
CiU	Convergència i Unió
CTESC	Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya
ERC	Esquerra Republicana de Catalunya
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
ICV-EUiA	Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa
NATO	North Atlantic Treaty Organization
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PDD	Plataforma pel dret de decidir
PP	Partido Popular
PSC	Partit dels Socialistes de Catalunya
PSOE	Partido Socialista Obrero Española
PSUC	Partit Socialista Unificat de Catalunya
UDC	Unió Democràtica de Catalunya

Seznam tabulek, grafů, obrázků, schémat, boxů, map atp.;

Tabulky

Tabulka č. 1: Klasifikace příjmů a výdajů veřejné správy (ESA-95).....	37
Tabulka č. 2: Kritéria rozdělení fiskálních operací dle metodologií: příjem-výdaj a monetární toky	38
Tabulka č. 3: Vývoj fiskálního deficitu Katalánska v letech 2002 až 2009	42
Tabulka č. 4: Dodatečné příjmy nového katalánského státu	48
Tabulka č. 5: Celkový efekt dodatečných příjmů a výdajů	49

Grafy

Graf č. 1: Odpovídání na první otázku „Věříte, že Katalánsko dosáhlo“ v rámci kontinuálně vedeného průzkumu Centre’Estudis d’Opinio	23
Graf č. 2: Odpovídání na první otázku „Jaký by byl podle Vás ideální stav Katalánska?“ v rámci kontinuálně vedeného průzkumu Centre’Estudis d’Opinio	24
Graf č. 3: Index meziroční změny HDP v letech 2000 až 2014 (v %, běžné ceny)	26
Graf č. 4: Vývoj fiskální situace Španělska v letech 2001 až 2013 (státní deficit v levé části a státní dluh v pravé části).....	29
Graf č. 5: Index meziroční změny HDP (v %, běžné ceny)	33
Graf č. 6: Fiskální salda autonomních komunit na osobu (MONETÁRNÍ TOK, 2005, bez neutralizace).....	40
Graf č. 7: Fiskální salda autonomních komunit na osobu (NÁKLAD A UŽITEK, 2005, bez neutralizace).....	41

Obrázky

Obrázek č. 1: Rozloha Zemí koruny Aragonské ve druhé polovině 14. století.....	5

Obsah

Úvod	1
1. Historické, politické, právní a aktuální aspekty problematiky	3
1.1. Historický kontext samostatnosti Katalánska	3
1.2. Právní a politický kontext	9
1.3. Současné hnutí za nezávislost	18
2. Analýza Katalánska ve španělské ekonomice	25
2.1. Španělské hospodářství	25
2.2. Španělsko autonomních společenství: Katalánsko	30
2.3. Fiskální vztah Madridu a Barcelony	36
3. Samostatné Katalánsko: proces osamostatnění a důležité faktory při vzniku nového státu ..	44
3.1. Proces osamostatnění a fungování samostatné katalánské ekonomiky	44
3.2. Možné scénáře vztahu Katalánska, Španělska a EU	51
4. Závěr	54
Seznam použité literatury	57
Seznam příloh	70
Přílohy	71

Úvod

Při výběru tématu bakalářské práce hrála významnou roli destinace výměnného pobytu autora. Díky semestru stráveném na ESADE Business School v Barceloně se autor rozhodl analyzovat problematiku katalánského separatismu. Jedná se totiž o fenomén, který v Katalánsku nabral velkých rozměrů, a kterému tuzemská společnost nevěnuje přílišnou pozornost. Pobyt přímo v centru dění umožnil autorovi pozorovat situaci zblízka a pochopit nejdůležitější aspekty problematiky.

Katalánsko je jedno ze 17 společenství dnešního Španělského království. Toto území je jedinečné především svou kulturou, jazykem, ale také ekonomickou významností ve Španělsku. Již v dávné historii se objevovaly pokusy o ustanovení autonomního státu, ale pokaždé byly potlačeny. Po nedávné světové finanční krizi, která se především na Španělsku nepříznivě podepsala, a po problémech s ustanovením nového katalánského autonomního statutu (Estatuo de Autonomía de Cataluña), začaly posilovat separatistické tendence v Katalánsku.

Hlavním cílem této práce je seznámit čtenáře s důležitými aspekty problematiky katalánské samostatnosti a pomoci mu pochopit tento značně komplexní fenomén, zejména pak historické, právně politické a ekonomické části problému. Text je rozčleněn do tří kapitol: úvod do problematiky, analýza Katalánska ve španělské ekonomice a samostatné Katalánsko.

Katalánské separatistické tendence existují již celá staletí, a proto je v úvodu nutné zabývat se historickým kontextem. První kapitola připomene důležité relevantní momenty v dějinách Katalánska a přiblíží dějinný původ separatistických tendencí. Nesmírnou významnost při analýze katalánského separatismu představuje problematika právní, protože jedním z hlavních katalyzátorů nynějšího úsilí o odtržení je právě zamítnutí nového katalánského autonomního statutu z roku 2006 rozhodnutím španělského ústavního soudu v roce 2010. Autor se bude snažit představit nejdůležitější aktéry politické scény a seznámit čtenáře s jejich rolemi. V tomto ohledu je důležité rozebrat dynamiku současného separatistického hnutí a vývoj veřejného mínění.

Druhá kapitola analyzuje ekonomickou stránku problematiky. Tento aspekt hraje často prim v politických diskuzích o odtržení regionu. Především proto, že podle příznivců osamostatnění je Katalánsko nejrozvinutějším regionem Španělského království a přispívá na chudší regiony z titulu

fiskálního deficitu. Proto je nutné nejprve analyzovat hospodářství Španělska a Katalánska pomocí relevantních ekonomických indikátorů a poté rozebrat fiskální vztah mezi nimi.

Třetí kapitola bude pojednávat o faktorech, které by při případné recesi mohly hrát rozhodující roli. Vzhledem k rozsahu bakalářské práce si autor v této části klade za úkol především shrnout důležité aspekty. Pro jejich hlubší analýzu doporučuje prostudovat si příslušnou literaturu. V tomto smyslu jde především o záležitosti spjaté se samotným procesem odtržení a implikace možných scénářů vývoje vztahů Španělska, Katalánska a potažmo Evropské unie.

V úplném závěru práce se autor pokusí shrnout řešenou problematiku a poskytnout východiska.

1. Historické, politické, právní a aktuální aspekty problematiky

Cílem první kapitoly práce je uvést čtenáře do problematiky separatismu Katalánska a seznámit jej s důležitými aspekty této problematiky. První kapitola je věnována historickému kontextu. Na nejpodstatnějších událostech od dob starověku do konce 20. století bude doložena existence katalánského státu, původ separatistických tendencí a jejich projevy. V další kapitole se čtenář seznámí s právním a politickým aspektem problematiky, který mu pomůže pochopit jak důvody neústavnosti secese, tak roli politických stran. V závěru první kapitoly se práce věnuje aktuálnímu hnutí za nezávislost a také veřejnému mínění katalánského obyvatelstva

1.1. Historický kontext samostatnosti Katalánska

V této podkapitole přiblíží autor dějinný původ katalánského separatismu. Čtenář se dozví o prvních samosprávách, které na daném území existovaly. Představena budou období Iberů, Řeků, Římanů, Vizigótů a Arabů. První samostatný stát, Barcelonské hrabství, vznikl zpřetrháním vazalských vazeb s Franky. Dále se čtenář dozví o období Zemí koruny Aragonské a připojení ke Španělskému království. V 17. století se objevily neúspěšné snahy o nabytí samostatnosti, které kulminovaly 11. září 1714 poražením Katalánska v bitvě u Barcelony a jeho následným opětovným připojením ke Španělskému království. Připomenuto bude období průmyslové revoluce a další snahy o získání samostatnosti ve dvacátém století. Hlavním cílem kapitoly je doložit existenci státu na tomto území, seznámit čtenáře s relevantními událostmi a objasnit historický původ separatistických snah.

Jedním z argumentů proti vytvoření samostatného katalánského státu je ten, že Katalánsko vlastně nikdy nemělo svůj vlastní stát. To ovšem není zcela úplně pravda, protože tam, kde dnes leží katalánské autonomní společenství před více než jedním tisícem let vznikl samostatný stát. Oblast dnešního Katalánska byla původně osídlena Ibery v prvním tisíciletí před naším letopočtem a později kolonizována Řeky, kteří tam založili v 6. století před naším letopočtem město Ampuries.

Ampuries a Roses byla nejzápadnější řecká města.¹ Ve druhém století před naším letopočtem dorazili do Katalánska Římané a založili provincii Tarraco (dnešní Tarragona). Po pádu Římské říše severoevropské barbarské kmeny vytvořily Vizigótskou říši. Ta sídlila původně na území dnešní Barcelony, než se postupně přesunula do Sevilly a Méridy. V polovině 6. století se hlavní město Vizigótské říše permanentně přesunulo do Toleda.²

V osmém století následoval maurský vpád na Pyrenejský poloostrov, který ukončil vizigótskou nadvládu. Arabové obsadili velkou část celého poloostrova včetně katalánského území a zastavení byli až severněji, u města Poitiers (roku 732). Jižně od Pyrenejí začali Frankové vytvářet od roku 768 ochrannou zónu známou jako „Marca Hispanica“.³ Postupně ovládli Pyrenejské oblasti (roku 785 Gironu, 801 Barcelonu). Guifré de Pilós (tzv. Henry I. Chlupatý), který se narodil roku 840, se stal prvním hrabětem Barcelony, Osony a Girony roku 878. Později předal vládu svým synům (Guifredo II. Borrell, Sunzer, Borrell II.). Během vlády Borrella II. plenil v roce 985 muslimský válečník Al-Mansur Barcelonu. Borrell II. proto požádal o podporu Franků, se kterými byl ve vazalském vztahu. Ti ale pod vedením Hugo Kapeta na pomoc nepřišli. Proto se Borrell II. Rozhodl zpretrhat vazalské vazby s Franky, čímž se z Barcelonského hrabství stal de facto samostatný stát roku 987.⁴

Později, roku 1137, bylo Barcelonské hrabství spojeno s Aragonským královstvím sňatkem Petronily Aragonské, které byl v té době jeden rok, s třiatdvacetiletým Ramonem Berenguerem IV. Nástupem barcelonské dynastie na trůn vznikly Země koruny Aragonské. Katalánsko a Aragonské království byly sice součástí Zemí koruny Aragonské, ale zůstaly rozdělené po celá staletí. Přesto, že hlavním městem monarchie byla Zaragoza, muselo být impérium kvůli pozdějšímu rozšiřování podél středozemního moře spravováno z přístavního města, Barcelony. Proto byla monarchie již

---

¹ HARRIS, Simon. A Nationalist view of Spanish History. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

² Catalonia: Early days to 1000 AD. spainthenandnow.com [online] [vid 2017-01-05]. Dostupné z: http://www.spainthenandnow.com/spanish-history/catalonia-early-days-to-1000-ad/default_194.aspx

³ HARRIS, Simon. The Medieval Origins of Catalonia. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

⁴ tamtéž

od korunovace Alfonse II. Aragonského (neboli Alfonse I. Barcelonského) roku 1164 až do smrti Martina I. Soucitného roku 1410 (vymření barcelonské královské linie) řízena z královského paláce Plaça del Rei v Barceloně. Za vlády Jaume I. Dobyvatele nastává zlatá éra katalánského imperialismu. Ten přispěl ke konsolidaci a rozšíření Zemí koruny Aragonské na Baleárské ostrovy a Valencii. K dalšímu rozšíření přispěl Pere II., který dobyl Sicílii. Jeho potomci, Alfons a Jaume II., získali Korsiku a Sardinii. Roku 1311 dokonce ustanovili obchodní posty až v Aténách, Alexandrii nebo Bejrútu.⁵

Obrázek č. 1: Rozloha Zemí koruny Aragonské ve druhé polovině 14. století

The Mediterranean Empire of the Crown of Aragon. Historical Atlas of the Mediterranean [online]. [vid. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://exploremed.com/AragonMed.asp?c=1>

Kvůli nutnosti správy státu a jeho zámořských teritorií došlo ke vzniku důležitých institucí. V Katalánském knížectví byla ustanovena dohoda katalánského lidu s panovníkem, který nově nesměl bez povolení hlavního soudu vytvářet zákony jednostranným rozhodnutím. Vznikl soud (Corts), který se skládal ze tří zástupců (armády, náboženství a šlechty) a jemuž předsedal král aragonský.⁶ Později, roku 1359, byla ustanovena jedna z nejdůležitějších katalánských institucí, Generalitat (hlavní rada). Její vliv v dalších letech rostl a dnes je Generalitat vládou katalánského autonomního společenství a hlavním institucionálním prvkem Katalánského autonomního společenství.⁷ Dalšími významnými institucemi byly Consell de Cent, neboli rada sta

⁵ The Mediterranean Empire of the Crown of Aragon. Historical Atlas of the Mediterranean [online]. [vid. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://exploremed.com/AragonMed.asp?c=1>

⁶ General Council (14th-17th centuries). *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/historia/historia_1/index.html

⁷ The origins of the Generalitat. *Catalangovernment.eu* [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://www.catalangovernment.eu/pres_gov/AppJava/government/president/origins.html

nejdůležitějších lidí, která rozhodovala o důležitých záležitostech regionu, a Consolat de Mar, ze kterého byla řízena středomořská území tehdejších Zemí koruny Aragonské.⁸

Jedním z nejdůležitějších mezníků byla svatba Fernanda II. Aragonského a Isabely Kastilské roku 1469, čímž došlo ke sjednocení dvou velkých španělských dynastií. Zachovány ovšem byly katalánské právní i politické systémy, včetně Generalitat.

Až po dobytí Navarry, roku 1516, byly monarchie na Pyrenejském ostrově formálně sjednoceny pod samotné Španělské království. Ačkoli bylo Katalánsko stále technicky odděleno od Kastilie a ostatních samosprávných celků bývalého území Zemí koruny Aragonské, začalo docházet k erozi jeho práv. Šlechta přestala používat katalánštinu jako oficiální jazyk a musely být odváděny daně na kastilská válečná tažení (především na podporu Španělska během tzv. třicetileté války proti Francii).⁹

Rostoucí tlak eskaloval katalánským povstáním roku 1640, při kterém byl zabit katalánský místokráľ. Roku 1641 byli do Katalánska posláni španělští vojáci. Katalánská Generalitat podepsala dohodu s francouzským králem, Ludvíkem XVII. Výměnou za ochranu před španělskými vojsky by se Katalánsko připojilo k Francii. Revolta ovšem skončila poražením francouzských a katalánských vojsk. Roku 1652 byla utvrzena španělská královská moc v Katalánsku. Celý konflikt skončil roku 1659 Pyrenejským mírem, při kterém připadla hrabství Rosselló a část Cerdanza Francii.¹⁰

Jedna z nejvýznamnějších porážek v katalánské historii přišla na začátku 18. století s Válkou o španělské dědictví. Roku 1700 zemřel habsburský král Karel II. Španělský bez dědice. O následnictví se přihlásili dva kandidáti: Filip V. (vévoda z Anjou), který byl vnukem Ludvíka XIV.,

---

⁸ HARRIS, Simon. Catalan Democratic Traditions. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

⁹ HARRIS, Simon. Golden Age or Black Legend. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

¹⁰ General Council (14th-17th centuries). *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/historia/historia_1/index.html

a Karel IV. (neboli Karel II. arcivévoda habsburský).¹¹ Katalánsko se stejně jako teritoria Země koruny Aragonské postavilo na stranu Habsburků, výměnou za příslib zachování svých institucí. Pohra Karla IV. v této válce vedla rakouské spojení Katalánců k uzavření Utrechtského míru roku 1713. Tím byl Filip V. bourbonský označen za krále Španělska.¹²

Katalánci se nadále snažili odporovat, ale po třináctiměsíčním obléhání Barcelony, dne 11. září 1714, byli nakonec drtivě poraženi. Následovalo období tvrdých represí vůči regionu. Město okupovali vojáci, byly zavedeny nové daně a používání katalánského jazyka bylo perzekuováno.¹³ Vydáním dekretů Nueva Planta mezi lety 1706 a 1716 byly zrušeny instituce a privilegia Země koruny Aragonské, v katalánském případě především Generalitat. Došlo k zavedení nového centralistického systému, který vylučoval účast katalánské společnosti na politickém rozhodování. Charakteristickým znakem byla převaha vojenských činitelů nad těmi civilními a zřízením „corregimientos“ (nové administrativní celky v zemi), které spadaly pod důstojníky španělské armády.¹⁴ Den 11. září (1714) je mnoha Katalánci považován za nejdůležitější den jejich historie a byl vyhlášen Národním dnem Katalánska. Každoročně se v tento den konají akce na podporu samostatnosti.¹⁵

Mezi lety 1700 a 1800 zažil region silný ekonomický růst. Důvodem toho bylo, že si jako jedna z mála oblastí jižní Evropy prošlo ranou průmyslovou revolucí. Kromě Asturie a Baskicka, regionů bohatých na uhlí a železo, bylo Katalánsko jedinou částí Španělska, která dokázala využít mechanizace. Opačným případem byla Kastilie a Andalusie, regiony nadále spoléhající na zemědělství a feudální zřízení. Důležitým novým odvětvím v tomto směru byl textilní průmysl. Původně byly stroje pro textilní závody dováženy z Anglie, ale již v roce 1790 vynalezl Ramon

---

¹¹ HARRIS, Simon. The Reapers War. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

¹² ROVIRA-MARTÍNEZ, Marta. Our September 11th (1714). In: *What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation*. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>

¹³ tamtéž

¹⁴ The 'Nova Planta' or Reorganisation system. *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/historia/historia_2/

¹⁵ Milestone. *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/actualitat/reportatges/diada-nacional-de-catalunya/historia/efemeride/>

Berga katalánský doprůdnací stroj, známý jako Berguedana. Krátce poté začaly vznikat továrny poháněné parními stroji po celém Katalánsku. Důležitými centry byly například Manresa, Vilanova, Sabadell, Terrassa, Reus a Mataró.¹⁶ Z posledního z nich bylo do Barcelony vedeno vůbec první vlakové spojení ve Španělsku.¹⁷

Po dlouhé době „kastilizace“ následovala v 19. století perioda obrození katalánské totožnosti. *Renaixença*, byla doba romantismu, při které mnozí katalánští autoři znovuobjevili středověké literární dědictví. Jednalo se o první konzistentní období katalánské literatury moderní doby, které trvalo až do roku 1939. Autoři jako Joan Maragall znovuzkřísili katalánskou identitu. Ke konci 19. století došlo ke rozšíření politického „katalánství“.¹⁸

Dalším pokusem, kterým se Katalánci snažili získat samostatnost, bylo zřízení samosprávného celku známého jako Mancomunidad de Catalunya (1914-1923), který obsahoval čtyři katalánské provincie: Barcelonu, Gironu, Léridu a Tarragonu. Dělo se tak v době částečného uvolnění politických poměrů, když roku 1913 španělský král podepsal zákon poskytující provinciím možnost uskupit se do podobných samosprávných celků. Přesto, že Španělsko nepředalo novému uskupení jiné kompetence než ty, jež umožňovaly rozhodování v provinčních záležitostech, Katalánci mohli konečně samostatně rozhodovat o infrastrukturních projektech, službách sociálního blahobytu, vzdělání a kultuře. Krátkou existenci tohoto celku ukončil puč a následná diktatura Prima de Riveru, zakladatele Falangy. Ten zrušil všechny opoziční politické strany, regionální privilegia a katalánské instituce, včetně Mancomunidad.¹⁹

Po pádu režimu se do země z exilu vrátila důležitá figura katalánského separatismu, Francesc Macia, vůdce levicové republikánské a pro-katalánské strany ERC (Esquerra Republicana de

---

¹⁶ HARRIS, Simon. Industrial Revolution and Cultural Renaixena. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

¹⁷ El primer ferrocarril Barcelona-Mataró, 1848. *Mundo empresarial* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://monempresarial.com/es/2015/10/30/primer-ferrocarril-barcelona-mataro-1848>

¹⁸ HARRIS, Simon. Industrial Revolution and Cultural Renaixena. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

¹⁹ Hacia la autonomía: La Mancomunidad de Catalunya, 1914-1925. *Generalitat de Catalunya*. [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: <https://www.gencat.cat/generalitat/cas/guia/antecedents/antecedents13.htm>

Catalunya). Dne 12. dubna 1931 vyhrál místní volby a vyhlásil „Katalánský stát jako část Iberské federace“. V ten samý den byla díky úspěchu levicových stran vyhlášena Druhá španělská republika (tzn. došlo ke zrušení království). Katalánsko získalo po této události statut autonomie, známý jako Estatut de Núria. Tento statut popisuje Katalánsko jako autonomní region uvnitř španělského státu (ačkoli ze Španělska nedělá federaci). Poprvé od roku 1714 byla obnovena regionální vláda, Generalitat, jejímž prezidentem se stal sám Francesc Macia.²⁰

S přestávkou mezi lety 1933 až 1936 fungovalo Katalánsko jako samosprávný celek až do roku 1939, kdy došlo k definitivní prohře republikánských sil ve španělské občanské válce generálem a vůdcem fašistické Falangy, Francem. Následovalo období tvrdých represí, ztráty svobody, zrušení separatistických stran a období vojenské diktatury. Mezi nejdůležitější represivní opatření patřily následující případy: četné popravy (např. prezident Generalitat Lluís Companys roku 1940 nebo 266 poprav v prvních šesti dnech května roku 1939), věznění a zákaz katalánštiny pod hrozbou vězení.²¹

Po smrti diktátora došlo pod vedením nového krále Juana Carlose k demokratizaci Španělska. S tou jde ruku v ruce také vytvoření demokratického právního systému i decentralizaci státu, která byla doprovázena obnovením autonomních společenství, načež Katalánsko získalo 23. října 1977 zpět svou Generalitat návratem jejího exilového prezidenta Josepa Tarradellase.

1.2. Právní a politický kontext

Vzhledem k tomu, že se příznivci setrvání Katalánska ve Španělsku opírají především o argument neústavnosti rozdělení Španělska, je třeba se nejprve zabývat ústavou Španělského království. Ta vznikla po smrti Francisca Franca, tedy během přechodu Španělska k demokracii. Připomenutím

---

²⁰ HARRIS, Simon. Catalan Democratic Traditions. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

²¹ HARRIS, Simon. Francoism and the Falange. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

jejího období vzniku a rozbořem relevantních článků tohoto právního textu si ukážeme, jak je v ní zakotven stav Katalánské autonomní komunity a Španělského království. Text se bude také zabývat dalšími aspekty fungování vztahu. Zaměří se na problematiku decentralizačních a centralizačních sil, což v konečném důsledku změnilo politickou situaci z pouhého boje o větší autonomii o boj za samostatný stát. Nutné je také seznámit se s nejdůležitějšími politickými aktéry a jejich rolí v celém problému.

Fašistický diktátor Francisco Franco zemřel 20. listopadu 1975. Ještě za svého života jmenoval za svého následovníka dědice španělské koruny, Juana Carlose I., který se v právním textu z roku 1969 musel zavázat k loajalitě k tehdejšímu frankistickému režimu. Přesto se však proti očekávání stal hlavní postavou, která se spolu s prvním demokraticky zvoleným premiérem Španělska, Adolfem Suárezem, zasadila o demokratizaci zemi. Země dostala roku 1978 demokratickou ústavu a teritoriím Baskicka, Katalánska a Galicie se dostalo po dlouhé době díky decentralizaci určitých samosprávních práv.²² Ústava byla tvořena sedmi zástupci tehdejších hlavních španělských politických stran, přičemž jedním z nich byl Jordi Solé Tura z katalánské levicové strany PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya). Tím mělo být zajištěno slovo autonomních společenství na procesu tvorby ústavy.²³

Hlavním článkem ústavy, který určuje postavení autonomních společenství, je článek č. 2. Podle něj je španělská ústava založena na nerozpustitelné jednotě španělského národa a nerozdělitelné vlasti Španělů. Článek také rozpoznává a garantuje právo na samostatnost národností a regionů tvořících Španělsko, přičemž mezi nimi zajišťuje solidaritu.²⁴ To znamená, že podle španělské ústavy existuje pouze jeden národ, ale může existovat více národností (např. Katalánsko, Baskicko, Galicie). Národnosti se tedy nemohou oddělit od své vlasti, jíž je Španělské království. Přesto, že tyto národnosti zakládaly autonomní komunity, článek 145 zakazuje vytváření jakékoli formy

---

²² MUÑOZ, Josep M. News from Catalonia. In: *What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation*. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>

²³ Fallece Jordi Solé Tura, uno de los padres de la Constitución. Elpais.com [online]. [vid. 2017-01-10]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2009/12/04/actualidad/1259918234_850215.html

²⁴ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 2 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

federace a případná spolupráce mezi autonomními komunitami pouze na regionální úrovni vyžaduje autorizaci ze strany centrálního parlamentu.²⁵ V článku 3 se zaručuje možnost zavést v autonomních komunitách jiný oficiální jazyk, než je kastilština, ačkoli ji ústava určuje jako oficiální jazyk celého státu. Článek ukládá Španělům povinnost znát ji a právo používat ji.²⁶

Dále ústava v článcích 148 až 150 rozděluje kompetence do několika kategorií. Existují kompetence, které mohou nabýt společenství (dle článku 148), kompetence státu (dle článku 149) a možnost převést některé státní kompetence z článku 149 na společenství. (dle článku 150). Mezi první kategorií patří například zemědělství, zdravotnictví, místní rozvoj, sociální péče a cestovní ruch. Na druhou stranu má stát výlučnou pravomoc v měnové politice, národní obraně, mezinárodních vztazích nebo v otázkách imigrace.²⁷

Nesmírně podstatné je, že existuje jistá kompetenční nevyrovnanost. Přenos kompetencí není totiž komplexně ošetřen a zpravidla mu předchází dvoustranná jednání centrální vlády a autonomní komunity. Největší rozdíly existují v záležitostech oficiálního jazyka (Katalánsko, Galicie, Baskicko, Navarra), oblasti občanského práva (Baskicko, Navarra, Galicie, Baleárské ostrovy a Aragonie), existenci autonomní policie (Katalánsko, Baskicko, Navarra) a existenci speciálního fiskálního režimu (Baskicko a Navarra).²⁸ Otázka fiskálního deficitu je jeden z nejdůležitějších fenoménů stojících za katalánskými separatistickými snahami, především pak kvůli fiskálnímu deficitu Katalánského autonomního společenství. Ekonomické dopady této záležitosti budou

---

²⁵ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 145 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

²⁶ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 3 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

²⁷ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 148-150 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

²⁸ DVOŘÁK, Pavel. *Regionální politické strany ve Španělsku a stát autonomií*. Praha. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce Michel Perottino. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/105561/>

probrány v podkapitole 2.3. Článek 156 upravuje dva režimy financování komunit: obecný a speciální neboli forální (který je pouze u Baskicka a Navarry).²⁹

Dne 6. prosince 1978 musela nová ústava projít schválením v ústavním referendu. V celém Španělsku se pozitivně vyjádřilo zhruba 67,1 % španělských voličů pro její zavedení, v Katalánsku byl podíl dokonce 90,5 %.³⁰ To je velmi důležité, protože právě tímto souhlasem se region zavázal k výše zmíněným článkům (např. 2 a 145), kvůli kterým je osamostatnění považováno za neústavní a nelegální.

Přesto, že výše zmíněné národnosti nebyly explicitně zmíněny, Katalánsko, Baskicko a Galicie byly země, které již před občanskou válkou měly nějakým způsobem autonomii a své instituce. Proto byly mezi prvními, které žádaly o vyšší míru autonomie již v začátcích demokratizačního procesu. Katalánská Generalitat byla obnovena dokonce před vznikem ústavy v roce 1977 návratem jejího prezidenta v exilu, kterým byl Josep Tarradellas.³¹ Roku 1978 požádalo o autonomní statut Baskicko. Roku 1980 se přihlásila Andalusie.³² Aby se zabránilo kritice kvůli preferenčnímu zacházení s Baskickem a Katalánskem, přišla španělská vláda roku 1982 s přístupem označovaným jako *café para todos* („káva pro všechny“). Zákonem Ley Orgánica de Armonización del Proceso Autonómico (doslovně přeloženo jako „zákon pro harmonizaci autonomního procesu“) se centrální vládě podařilo relativizovat národnostní statut Katalánska a Baskicka, protože došlo ke zřízení autonomních společenství v celé zemi, tudíž nejen v případech Katalánců a Basků. Dalším cílem tohoto zákona bylo snížit negativní vnímání toho, že s některými komunitami (především Baskové, Katalánci a Navarra) bylo zacházeno s privilegií. Došlo tak ke zřízení celkem 17 autonomních komunit, z nichž pět (Baskicko, Katalánsko, Galicie, Andalusie a

---

²⁹ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 156 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

³⁰ Referendum Constitución Española en otros ámbitos. 6 diciembre 1978. *Ajuntament de Barcelona* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.bcn.cat/estadistica/angles/dades/telec/ref/ref78/r22.htm>

³¹ Josep Tarradellas. La presidencia de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-12]. Dostupné z: http://www.president.cat/pres_gov/president/ca/presidencia/galeria-presidents/tarradellas.html

³² La España de las autonomías. *Elmundo.es*. [online]. [vid. 2017-01-12]. Dostupné z: http://www.elmundo.es/especiales/2005/06/espana/estatutos_autonomia/historia.html

Valencie) byly považovány zákonem za národnostní společenství, Navarra jako forální společenství a zbytek jako regiony.³³

Během přechodu k demokracii začaly vznikat regionální i celostátní politické strany. Španělská politická scéna je charakteristická tím, že jde (alespoň do nedávného posílení stran Podemos a Ciudadanos) o boj dvou hlavních stran: Partido Popular (PP), považovaná za pravicovou, a Partido Socialista Obrero Español (PSOE), považovaná za levicovou. Výjimku tvoří autonomní komunity Katalánska a Baskicka, kde mají tradičně velmi silné postavení regionální strany. Tím pádem jsou silnými hráči i v celostátních volbách.³⁴

Katalánská politická scéna je obecně charakteristická vysoce pluralitním a fragmentovaným systémem stran. Od dob restorace demokracie do roku 2012 se do regionálního parlamentu o celkových 135 křeslech dostávalo pět následujících hlavních politických stran: Convergència i Unió (zkr. CiU; jednalo se o sdružení dvou stran, a sice CDC, plným názvem Convergència Democràtica de Catalunya, a UDC, plným názvem Unió Democràtica de Catalunya), Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC — středově-levicová regionální pobočka strany PSOE), Partit Popular Català (PP - pravicová a centralistická regionální pobočka španělské Partido Popular), Esquerra Republicana de Catalunya (ERC — levicová strana pro nezávislost a Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa (ICV-EUiA — silně levicová strana podporující nezávislost).³⁵

Interakce mezi španělskou a katalánskou vládou mezi lety 1982 až 1996 byla charakterizována pragmatickým vztahem Felipe Gonzáleze s celostátní PSOE (Partido Socialista Obrero Español) a Jordiho Pujoly z katalánské koalice CiU (Convergència i Unió). Po neúspěšném vojenském

---

³³ PERALES-GARCÍA, Cristina. How did we get here?. In: *What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation*. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>

³⁴ DVOŘÁK, Pavel. Španělské regionální politické strany a jejich postoje ke státu autonomií In: *Politologická Revue* [online]. 2014, vol. 20, no. 2, s. 63-92 [vid. 2017-02-02]. ISSN 1211-0353. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1646366679/abstract/56C29CB27F7F49CBPQ/1?accountid=17203>

³⁵ GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

převratu roku 1981 se do španělské vlády dostala jako vůbec první levicová strana PSOE od konce druhé republiky a nástupu Franca.³⁶

Hlavními státními politickými projekty během čtyřnásobné (1982 až 1996) vlády Felipe Gonzáleze bylo připojení Španělska k Evropskému hospodářskému společenství roku 1986, ačkoli ve stejném roku došlo k neúspěšnému referendu o vystoupení Španělska z NATO. To Pujol nejdříve prosazoval, ale později změnil názor. K tomu, aby se po volbách roku 1982 stal předsedou vlády, využil podpory katalánské CiU. Pujol, který byl prezidentem katalánské Generalitat, se nikdy nevyjadřoval pro podporu samostatného katalánského státu. Byl ale příznivcem federalizovanějšího Španělska, které by uznávalo Katalánsko jako zemi se specifickou osobností a rozdíly, přičemž by garantovalo respektování jeho identity. Ve vztahu ke Španělsku používal Pujol taktiku přezdívanou jako *peix al cove* (doslovný překlad je „ryba v košíku“). Cílem této taktiky bylo prostřednictvím dvojstranných jednání získat co možná nejvíce pravomocí nebo podpory při financování Generalitat, výměnou za podporu politik vládnoucí strany v Madridu.³⁷ Používal k tomu hlasy sedmnácti poslanců z CiU, kteří měli křesla v dolní komoře španělského parlamentu (Kongres poslanců). Katalánci tímto získali například přidělení 15-% z výběru daně fyzických osob nebo toleranci zavedení katalánského jazyka do mnoha sfér každodenního života.³⁸

Zavádění katalánštiny do školního systému vedlo k rozvoji katalánské identity, která byla stimulována legalizací katalánštiny ve statutu autonomie z roku 1979.³⁹ Roku 1983 byl velkou většinou poslanců katalánského parlamentu (132 ze 135) přijat zákon č. 7/1983 o jazykové normalizaci. Ten jako základní jazyk výuky na základních a středních školách stanovil katalánštinu

---

³⁶ Conocénos - Historia. PSOE [online]. [vid. 2017-01-25]. Dostupné z: <http://www.psoe.es/conocenos/historia/>

³⁷ HARRIS, Simon. Catalan Politics and Language in the 1980s and 90s. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

³⁸ Pujol relata las presiones de empresarios para que CiU entrara en el Gobierno en 1993 *Lavanguardia* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20120215/54254609282/pujol-libro-memorias-ciue.html>

³⁹ 1979 Statute of autonomy - Preliminary section: General Provisions (Articles 1-8). *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/estatut/estatut1979/titol_preliminar/

s cílem zajistit sdílenou výuku dětí s katalánským i jiným původem, a tím zabránit jejich segregaci.⁴⁰

Roku 1996 po korupčních skandálech a nespokojenosti s politikou PSOE ve volbách vyhrála pravicová strana PP (Partido Popular), pod vedením José Maríi Aznara. Aznar ale nezískal absolutní většinu parlamentních křesel (jen 146 z 350)⁴¹, a aby se tedy stal předsedou vlády, potřeboval podporu jiných stran k uzavření koalice. Tuto podporu našel v katalánské CiU, která ve volbách získala 16 poslaneckých křesel. Aznar s Pujolem uzavřou dohodu v barcelonském hotelu Majestic (tzv. el Pacto del Majestic), čímž v podstatě pokračovala výše popsaná Pujolova politika, označovaná jako peix al cove. Katalánci v období první Aznarovy vlády získali za podporu politik jeho strany výhody na poli justice, zdravotnictví, vzdělávání nebo politiky zaměstnanosti. Příkladem toho je zvýšení přídělů z výběru daně fyzických osob katalánské vládě z 15-% na 30-%, zrušení povinné vojenské služby, přenos kompetencí v oblasti dopravy a zrušení funkce „gobernadores civiles“ (autorita centrální vlády na území autonomních komunit).⁴²

Po volbách roku 2000 se vztah mezi Katalánskem a španělskou vládou zhoršil. Aznar totiž se svou stranou PP získal ve volbách absolutní většinu (183 z 350 křesel)⁴³, a proto již k vládnutí nepotřeboval podporu žádných regionálních stran. Začínají se tedy projevovat centralistické tendence z jeho strany. Druhá vláda Aznara je od roku 2000 do roku 2004 charakteristická zahájením re-centralizační agendy, při níž PP zastává ústavní patriotismus a snahu neproměnit Španělsko ve federaci. Dále Partido Popular vyjadřuje strach ze ztráty španělské identity a tvrdě kritizuje jazykové politiky zavedené ve školském systému Katalánska, Baskicka, Galicie a Valencie.⁴⁴ Tím se sice zpomalil autonomizační proces, ale také přihraje separatistickým náladám.

---

⁴⁰ BARCELLS, Pere Mayans. Schooling in Catalonia (1978–2012). In: *What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation*. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>

⁴¹ Elecciones Generales de 3 de marzo de 1996, *El Congreso de los Diputados* de España. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=03/03/1996>

⁴² PP y CiU cierran el pacto para que Aznar sea investido como jefe del Gobierno, *elpais.es* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://elpais.com/diario/1996/04/27/portada/830556004_850215.html

⁴³ Elecciones Generales de 12 de marzo de 2000. *El Congreso de los Diputados* de España. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=12/03/2000>

⁴⁴ MURO, Diego. When do countries re-centralize?: Ideology and party politics in the age of austerity. In: *Contesting Spain? The Dynamics of the nationalist movements in Catalonia and Basque Country*. [e-kniha]. New York:

Situace se změnila po regionálních a státních volbách v letech 2003 a 2004. Do katalánské vlády se dostala po 23 letech vlády CiU (46 křesel ze 135) levicová republikánská strana ERC (42 křesel ze 135) vytvořením koalice známé jako Pacte del Tinell. V této koalici byla ERC s levicovou Partit del Socialistes de Catalunya (PSC je katalánská pobočka strany PSOE), a se zelenými z Iniciativa per Catalunya Verds. Koalice ovládala celkově 74 křesel⁴⁵ a jejími hlavními cíli bylo především zvýšení regionálních pravomocí a zabezpečení pravomocí, které byly ohroženy centralistickými snahami vlády PP.⁴⁶ Na základě toho přišel nově zvolený prezident Generalitat, Pasqual Maragall (z PSC) s návrhem ustanovení nového statutu autonomie. Ten by měl obsahovat uznání Katalánska jako národu v pluralitním Španělsku uznávaném ústavou a rovněž by měl prohloubit federální, mnohonárodní a vícejazyčné charakteristiky španělského státu.⁴⁷

Paralelně k tomu došlo k výměně vlády na státní úrovni. Volby do parlamentu roku 2004 vyhrála PSOE, kterou vedl José Luis Rodríguez Zapatero. S celkem 164 křesly v dolní komoře parlamentu zformovala koalici mimo jiné s ERC (8 křesel) o celkové síle 183 poslaneckých křesel.⁴⁸ Zapatero byl mnohem více nakloněný větším pravomocem pro autonomní regiony než centralistická PP pod vedením nového šéfa Mariana Rajoye. Dne 13. listopadu 2003 během své kampaně Zapatero slíbil, že podpoří jakoukoli reformu katalánského statutu autonomie, pokud projde katalánským parlamentem.⁴⁹

Routledge, 2015. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-31568-454-3. Dostupné z:

https://books.google.es/books?id=27cBCgAAQBAJ&pg=PT6&source=gbs_selected_pages&cad=2#v=onepage&q&f=false

⁴⁵Resultats electorals. *Generalitat de Catalunya*. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z:

http://governacio.gencat.cat/ca/pgov_ambits_d_actuacio/pgov_eleccions/pgov_dades_electorals/resultats-2/?a=a&id_eleccions=A20031&id_territori=CA09

⁴⁶ GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

⁴⁷ Maragall proposa un Estatut que encaixa Catalunya en una Espanya federal. *Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals*. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.ccma.cat/324/Maragall-proposa-un-Estatut-que-encaixa-Catalunya-en-una-Espanya-federal/noticia/32435/>

⁴⁸ Elecciones Generales de 14 de marzo de 2004. *El Congreso de los Diputados de España* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=14/03/2004>

⁴⁹ The Domain of Spain: How Likely Is Catalan Independence?. *World Affairs Institute* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.worldaffairsjournal.org/article/domain-spain-how-likely-catalan-independence>

Pro úspěšné zavedení nového statutu (rychlejší forma bez přechodného období pěti let) je podle článku 151 španělské ústavy třeba, aby byly změny schváleny nejen regionálním parlamentem, ale také oběma komorami španělského parlamentu. Posledním krokem k tomu, aby statut vešel v platnost, je referendum na regionální úrovni.⁵⁰

V případě katalánského nového statutu autonomie byl průběh následující. V září 2005 se v regionálním parlamentu hlasovalo o návrhu zákona o novém autonomním statutu pro Katalánsko. Přijetí návrhu prošlo v katalánském parlamentu hladce: ze 135 poslanců bylo 120 pro podporu návrhu (tj. vládní koalice a CiU) a 15 proti (pouze Partido Popular).⁵¹ Nejdůležitějšími změnami bylo definování Katalánska jako národa místo národnosti, jak bylo uvedeno již ve španělské ústavě (článek 1). Dalším bodem bylo povýšení katalánštiny na stejnou úroveň jako má kastilština, tj. povinná znalost pro všechny osoby v Katalánsku (článek 6). Generalitat měla být nejvyšší autoritou v oblasti soukromého práva, jazyka, kultury, vzdělání, systému vlády aj. (článek 5). Zřízena měla být instituce Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (článek 95) jako nejvyššího soudního orgánu Katalánska. Dále se jednalo o vyřešení fiskálního deficitu (problematika fiskálního deficitu je zpracována v kapitole 2.3) vytvořením katalánské pokladny (článek 96).⁵²

Roku 2006 došlo k hlasování o tomto novém statutu ve španělském parlamentu. Hlasovalo se ovšem o změně podobě, která byla produktem několika setkání Artura Mase (předsedy CiU, vůdce největší katalánské opoziční strany) a Josého Zapatera. Zapatero čelil opozici strany Partido Popular, a proto byla velká část ambicióznějších odstavců zrušena (např. článek o národu, zvětšení podílu na výběru daní, vytvoření katalánské pokladny, aj.).⁵³ V dolní komoře parlamentu došlo v

---

⁵⁰ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 151 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

⁵¹ El Parlamento de Cataluña aprueba el nuevo Estatuto, *elpais.es* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2005/09/30/actualidad/1128068217_850215.html

⁵² The Domain of Spain Text of the Statute approved in 2006. *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/generalitat/estatut/estatut2006/>

⁵³ HARRIS, Simon. The Estatut and the Independence Movement. In: *Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective* [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

březnu ke schválení pozměněného návrhu v poměru 189 ku 154 hlasům (s podporou PSOE, CiU, ICV a dalších).⁵⁴ Text byl schválen v nezměněné formě horní komorou parlamentu.⁵⁵

Posledním krokem ke schválení právního textu bylo katalánské referendum, které proběhlo v červnu roku 2006 za protestu ERC a PP. ERC byla proti změnám provedeným během jednání Zapatera a Artura Mase, protože okleštily nejdůležitější články, zatímco PP odmítala zvýšení samosprávných kompetencí. V referendu došlo k přijetí nového statutu 73 % odevzdaných hlasů, při účasti 48 % katalánských voličů.⁵⁶

Ke zklidnění situace nedošlo. Na konci června 2006 strana Partido Popular, pod vedením Mariana Rajoye, podala návrh na zrušení nového statutu na španělský ústavní soud. Ústavní soud projednával případ dlouhé čtyři roky a následně jej zamítl. V tomto období došlo také ke sledu událostí, které vedly k eskalaci konfliktu, k posílení separatistických tendencí ve prospěch nezávislého samostatného katalánského státu a také ke zrození současného hnutí za nezávislost.

1.3. Současné hnutí za nezávislost

Tato sekce objasní nejaktuálnější dění. Čtenář bude seznámen s událostmi, které vedly k eskalaci konfliktu, a dále s rolemi nejdůležitějších aktérů. V závěru kapitoly dojde k rozboru vývoje veřejného mínění katalánské populace pomocí relevantního výzkumu veřejného mínění.

Během období, kdy byl veden proces ústavního soudu proti novému statutu Katalánska, docházelo ke zrodu současného separatistického hnutí za nezávislost. Nové volby do katalánského parlamentu roku 2006 vedly k pokračování katalánské trojkoalice, ovšem s nutností integrace pro-secesionistické strany ERC. Ta protestovala již proti revidovanému textu katalánského statutu

---

⁵⁴ Diario de sesiones del Congreso de los Diputados sobre el 11 de Marzo de 2004. *Congreso de los Diputados de España* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z:

http://www.congreso.es/public_oficiales/L8/CONG/DS/CI/CI_005.PDF

⁵⁵ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 6/2006 ze dne 19. července 1978 o reformě katalánského autonomního statutu. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 2006, [vid. 2017-01-10]. BOE-A-2006-13087. Dostupné na:

http://www.senado.es/web/conocersenado/biblioteca/dossieresareastematicas/detalle/index.html?id=aut_estatuto_02

⁵⁶ Referéndum sobre reforma del Estatuto de Autonomía para Cataluña, *elpais.es* [online]. [vid. 2017-01-08].

Dostupné z: http://www.congreso.es/consti/elecciones/referendos/ref_cata_2006.htm

kvůli nedostatečné míře autonomie v úpravě. Dalším faktorem, který vedl k posilování secesionistického diskurzu, byla dlouhá doba (4 roky) projednávání statutu ústavním soudem. Nový statut byl prohlášen za neústavní.⁵⁷ Důležitou roli začala hrát také občanská společnost.

V roce 2005 byla založena nová iniciativa, Plataforma pel dret de decidir (PDD), platforma na podporu práva na rozhodnutí. Byla složena z širokého spektra aktérů občanské společnosti (700 institucí, 58 obcí a 4 000 jednotlivců) a organizovala klíčové demonstrace v Katalánsku v letech 2006 a 2007. Dne 13. září 2009 se platforma podílela na prvním neoficiálním a nezávazném referendu o samostatnosti v malé katalánské obci Arenys de Munt, o velikosti cca 8 000 rezidentů. Při volební participaci 41 % souhlasilo s vyhlášením nezávislosti 96 % hlasujících.⁵⁸ Přesto, že referendum nemělo žádný legální dopad a nebylo uznáno ani španělskou, ani katalánskou vládou, stala se tato událost důležitým katalyzátorem obdobných akcí. Dne 13. prosince 2009 se podobná hlasování konala ve 167 obcích Katalánska a byla v následujících devatenácti měsících ještě několikrát opakována v dalších obcích. Poslední se konala 20. dubna 2011 v Barceloně. Charakterizována byla relativně nízkou volební účastí, avšak vysokou vyslovenou podporou pro nezávislost. Přes nulový legální dopad hrála silnou roli při mobilizaci společnosti v budoucím dění.⁵⁹

Dne 28. června 2010 vydal ústavní soud rozsudek o neústavnosti nového katalánského statutu. V důsledku toho došlo k dalšímu posilování separatistických sil. V Katalánsku vypukly četné demonstrace. Dne 10. června 2010 se v Barceloně konala jedna, které se účastnilo přes milion lidí.⁶⁰ Na pozadí zrušení nového statutu začala na španělskou ekonomiku negativně působit krize a v listopadu roku 2010 se konaly volby do katalánského parlamentu. Ty vyhrál Artur Mas, jenž se

---

⁵⁷ GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

⁵⁸ Què és la Plataforma?, *Plataforma pel Dret de Decidir* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://plataformapeldretdedecidir.cat/qui-som/>

⁵⁹ GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

⁶⁰ Information about Òmnium Cultural, *Omnium Cultural* [online]. [vid. 2017-01-08]. <https://www.omnium.cat/english>

po sedmi letech působení v opozici stal prezidentem Generalitat, se slibem vyjednání nové fiskální dohody. Mas byl kvůli krizi nucen přistoupit ke škrtům ve veřejných výdajích, především pak v oblasti platů státních zaměstnanců, vzdělání, zdravotnictví a veřejných služeb.⁶¹ Ke změně vlády došlo také na národní úrovni: absolutní většinou hlasů vyhrála pravicová Partido Popular pod vedením centralisticky nakloněného Mariana Rajoye.⁶² Aktéři měli tedy protichůdnou motivaci. Mas bojoval za větší fiskální volnost, protože kvůli krizi neměl dostatečné prostředky na chod Generalitat, zatímco Rajoy si nemohl kvůli krizi dovolit přijít o jedno z nejvíce přispívajících autonomních společenství do státní kasy.

Průběžná jednání mezi těmito dvěma aktéry o nové fiskální dohodě mezi oběma aktéry nepřinesla výsledek. Rajoy požadavky Mase kategoricky odmítl⁶³, protože si nemohl dovolit přijít o prostředky, kterými z titulu fiskálního deficitu (rozvedeno v kapitole 2.3) přispívalo Katalánsko do rozpočtu centrální vlády. Artur Mas, který tím pádem nesplnil volební slib, začal rétoriku stupňovat směrem k možnosti nezávislosti. Dne 11. září roce 2012 během konaného národního dne Katalánska zorganizovala nově vzniklá platforma Assemblea Nacional Catalana (doslovný překlad „Katalánské národní shromáždění“) do té doby největší dosavadní demonstraci na podporu separace.⁶⁴ Krátce po ní a po neúspěšném jednání s Rajoyem vyhlásil Mas předčasné volby do katalánského parlamentu na listopad roku 2012. Strana CiU se poprvé ve svém volebním programu přihlásila k myšlence vytvoření nového státu. Cílem strany bylo dosažení schválení konání referenda španělskou protistranou.⁶⁵

---

⁶¹ ARAGONÈS, Enriqueta, PONSATÍ, Rodon. Negotiations and political strategies in the contest for Catalan independence. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

⁶² Elecciones Generales de 20 de noviembre de 2011. *Congreso de los Diputados de España* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=20/11/2011>

⁶³ Mas entierra el pacto fiscal ante el 'no' de Rajoy y emplaza a tomar decisiones, *Lavanguardia.es* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20120920/54350609421/artur-mas-rajoy-pacto-fiscal-decisiones.html>

⁶⁴ About us. Assemblea. *The Catalan National Assembly* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://catalanassembly.org/en/about/>

⁶⁵ DVOŘÁK, Pavel. *Regionální politické strany ve Španělsku a stát autonomií*. Praha. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce Michel Perottino. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/105561/>

Přesto, že Mas cílil na získání absolutní většiny, tak v těchto volbách ztratil 12 křesel. CiU ale zůstala nadále nejsilnější stranou s celkovými 50 křesly. Mas pokračoval ve funkci prezidenta Generalitat a vládl v koalici se separatistickou ERC.⁶⁶ Katalánské politické strany (CiU, ERC, ICV-EUiA, CUP) ke konci roku 2013 odsouhlasily referendum s datem konání 9. listopadu 2014. Obsahem referenda měly být dvě otázky: „Chcete, aby se Katalánsko stalo státem?“ a „V případě pozitivní odpovědi, chcete, aby to byl stát samostatný?“. Španělský ústavní soud prohlásil konání tohoto referenda za nelegální z důvodu neústavnosti.⁶⁷

Tyto politické strany (CiU, ERC, ICV-EUiA, CUP) tak dne 27. září 2014 přistoupily ke konání nezávazných konzultací s občany. Přestože by tyto konzultace byly nezávazné, katalánští aktéři tím chtěli dosáhnout průlom v jednání s Madridem. Konzultace měly obsahovat také dvě, zcela shodné otázky. O dva dny později prohlásil ústavní soud konání konzultací opět za neústavní. Zbyla tudíž možnost nechat konat neformální referendum občanskými organizacemi a pod dohledem dobrovolníků.⁶⁸ Dne 9. listopadu 2014 proběhlo hlasování se stejnými otázkami, kterého se zúčastnilo 2,344 milionu voličů (to odpovídá zhruba 43 % voličská participace) s následujícími výsledky: varianta Ano-Ano získala 88,91 % a varianta Ano-Ne 10,02 %.⁶⁹

Konané konzultace nebyly uznané španělskou vládou, a proto přistoupil Artur Mas k vyhlášení dalších předčasných voleb na rok 2015, které prohlásil za plebiscit o nezávislosti. Logika tohoto kroku byla následující. Artur Mas chtěl dokázat, že většina katalánských voličů podporuje nezávislost, a tudíž by měly být zvoleny strany deklarující podporu referenda o samostatnosti. Vzhledem k tomu, že konzultace nebyly závazné a volební participace byla nižší, než jaká je u komunálních voleb obvyklá, vypovídaly by předčasné volby lépe o preferencích katalánské

---

⁶⁶ Informes de resultados definitivos, *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: https://www.gencat.cat/governacio/resultats-parlament2012/09AU/DAU09999CM_L1.htm

⁶⁷ Mas anuncia la pregunta de la consulta: '¿Quiere que Catalunya sea un Estado?' Y si es así, ¿independiente?, *Lavanguardia.es* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20131212/54395453465/artur-mas-anuncia-pregunta-de-la-consulta.html>

⁶⁸ GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

⁶⁹ Resultados definitivos del proceso de participación del 9N, *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/es/actualitat/detall/Resultats-definitius-del-proces-de-participacio-del-9N-00001>

společnosti. Na jednu stranu došlo k ideologickému a vzápětí i faktickému rozpadu (2015) Masem vedenému sdružení stran CiU, protože UDC na rozdíl od CDC zastávala mírnější decentralistickou pozici. Na druhou stranu došlo ke zformování separatistické koalice Junts pel Sí (ze stran CDC, ERC a dalších). Nefigurovala v ní ovšem krajně levicová a separatistická strana CUP (Candidatura de Unidad Popular). Katalánské volby roku 2015 zaznamenaly jednu z největších účastí v katalánské historii (77,8 %) a skončily rozporuplným výsledkem. Strany zastávající nezávislost získaly dohromady většinu křesel v parlamentu (Junts pel Sí 62 křesel a CUP 10 křesel), ale pouze 47,8-% podíl na celkových hlasech.⁷⁰ CUP navíc z ideologických důvodů nepodpořila Artura Mase jako prezidenta Generalitat. Situace vyústila v Masův konec ve vysoké politice a až na třetí pokus byl schválen jeho nástupce jako prezident Generalitat. Carles Puigdemont, ze strany CDC, má za cíl dovést Katalánsko k referendu o nezávislosti v roce 2017.⁷¹

Na závěr této kapitoly je třeba rozebrat vývoj veřejného mínění obyvatel regionu pomocí relevantních statistik, k čemuž poslouží data z katalánského střediska pro výzkum veřejného mínění, Centre d'Estudis d'Opinió.⁷² InSTITUTE kontinuálně zkoumá veřejné mínění ve svém průzkumu politického kontextu metodou elektronického dotazníkového šetření. Důležité jsou následující otázky s příslušnými variantami. „Věříte, že Katalánsko dosáhlo: a) přílišné autonomie, b) dostatečné úrovně autonomie, c) nedostatečné úrovně autonomie“ a „Věříte, že Katalánsko by mělo být: a) španělským regionem, b) autonomní komunitou, c) státem ve federaci Španělska nebo d) nezávislým státem.“

V prvním z následujících grafů můžeme vidět postoje katalánského obyvatelstva k první otázce v období mezi lety 2006 až 2016. Nejpreferovanější odpovědí v celém sledovaném období bylo,

---

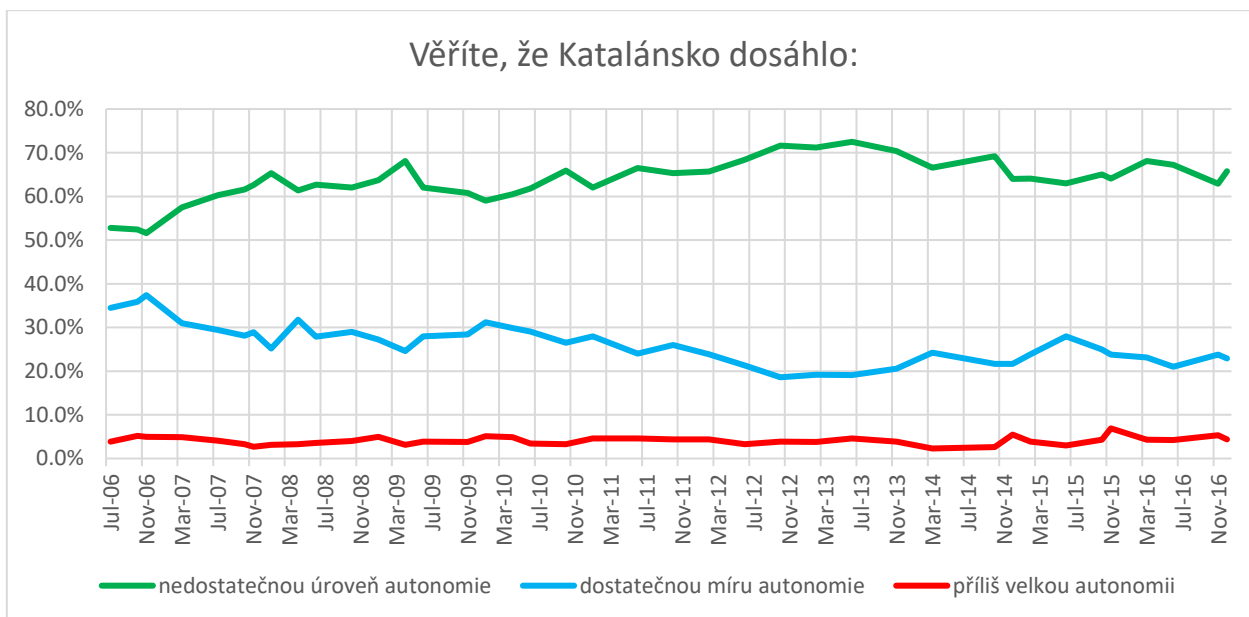
⁷⁰ ARAGONÈS, Enriqueta, PONSATÍ, Rodon. Negotiations and political strategies in the contest for Catalan independence. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

⁷¹ President Puigdemont: "La independència es farà amb rigor o no es farà". *La presidència de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://www.president.cat/pres_gov/AppJava/president/notespremsa/294520/president-puigdemont-independencia-fara-rigor.html

⁷² CENTRE D'ESTUDIS D'OPINIÓ. *Enquesta sobre context polític a Catalunya. 2016 - REO 838* [online]. 29. prosince 2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://ceo.gencat.cat/ceop/AppJava/pages/estudis/categories/fitxaEstudi.html?colId=6068&lastTitle=Enquesta+sobre+context+pol%EDtic+a+Catalunya.+2016>

že region má nedostatečnou míru autonomie. Nejnižší podporu měla odpověď ze začátku sledovaného období, tedy v době, kdy se odsouhlasil nový katalánský statut z roku 2006. Krátce poté, zřejmě v důsledku napadení statutu a vleklého řízení u ústavního soudu, lze sledovat nárůst nespokojenosti s mírou autonomie. V první polovině sledovaného období dochází k maximu možnosti nedostatečné míry v roce 2009. V tomto roce se konala výše zmíněná (nezávazná) hlasování o nezávislosti v mnoha katalánských obcích. V regionu se také začínaly projevovat důsledky globální finanční krize. Nejvyšších hodnot dosahuje tento parametr v roce 2013, kdy Artur Mas vyhlásil referendum na rok 2014.

Graf č. 1: Odpovídání na první otázku „Věříte, že Katalánsko dosáhlo“ v rámci kontinuálně vedeného průzkumu Centre’Estudis d’Opinio

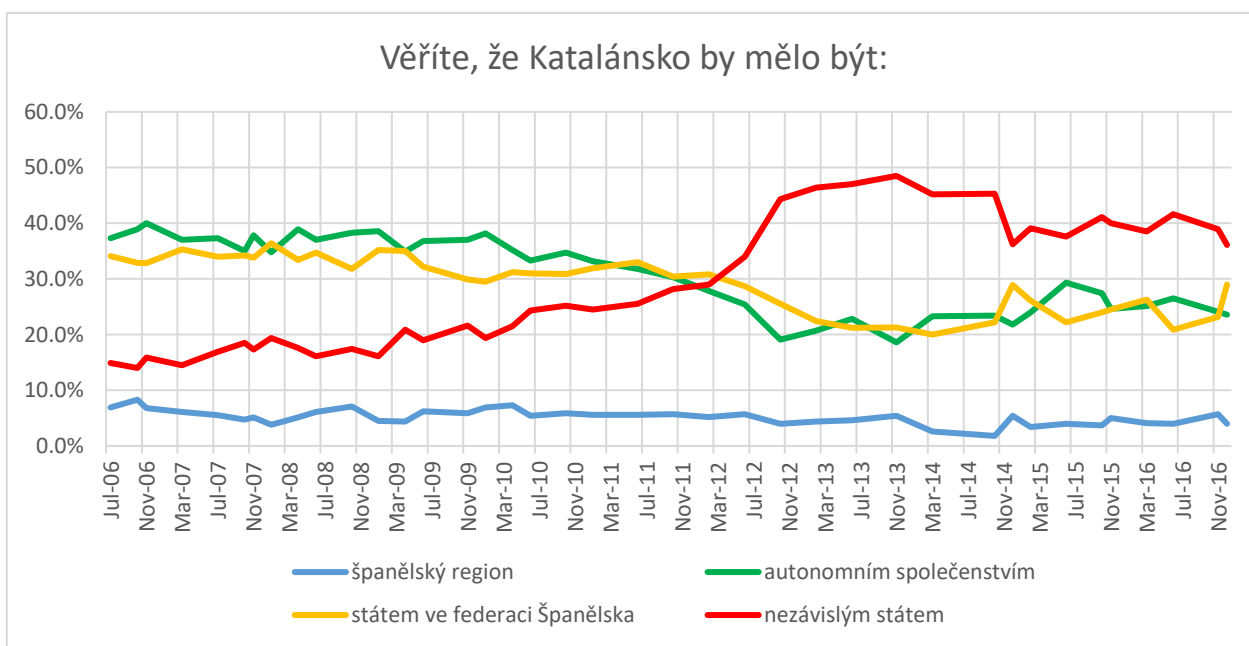

Zdroj CENTRE D’ESTUDIS D’OPINIÓ. Enquesta sobre context polític a Catalunya. 2016 - REO 838 [online]. 29. prosince 2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://ceo.gencat.cat/ceop/AppJava/pages/estudis/categories/fitxaEstudi.html?colId=6068&lastTitle=Enquesta+sobre+context+pol%EDtic+a+Catalunya.+2016>

Při analýze odpovědí respondentů na druhou otázku můžeme ve sledovaném období pozorovat obdobný vývoj. V první polovině sledovaného období narůstala podpora nezávislého státu z patnácti procent v roce 2006 na téměř třicetiprocentní podporu v roce 2012. Minimální podíl respondentů preferovalo španělský region, tj. zrušení autonomních společenství a sloučení Španělska do unitárního státu. Do roku 2011 byl nejpreferovanější možností udržení statusu quo, tedy zachování autonomního společenství. Po zrušení nového statutu ústavním soudem v roce

2010, ztratila možnost zachování autonomního společenství na oblibě. Pravděpodobně proto, že původní stav před novým statutem nedával Katalánsku dostatečnou míru autonomie. Relativně oblíbenou volbou byla také možnost federace, což je v podstatě větší decentralizace s tím, že by Katalánsko stále bylo částí Španělska. V druhé polovině sledovaného období dominuje mezi respondenty volba nezávislého státu. Je nutno poznamenat, že studie veřejného mínění je třeba brát s rezervou, protože vyjadřují momentální názor respondenta a nereflktují v dostatečné míře faktory, jako např. volební účast v případě opravdového konání referenda.

Graf č. 2: Odpovídání na první otázku „Jaký by byl podle Vás ideální stav Katalánska?“ v rámci kontinuálně vedeného průzkumu Centre’Estudis d’Opinio

Zdroj CENTRE D’ESTUDIS D’OPINIÓ. Enquesta sobre context polític a Catalunya. 2016 - REO 838 [online]. 29. prosince 2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://ceo.gencat.cat/ceop/AppJava/pages/estudis/categories/fitxaEstudi.html?colId=6068&lastTitle=Enquesta+sobre+context+pol%EDtic+a+Catalunya.+2016>

V první kapitole práce byl čtenář seznámen s historickým kontextem a byl mu objasněn historický původ separatistických tendencí. Na konkrétních historických milnících byla doložena neustávající opakovaná snaha regionu osamostatnit se, která ale narážela na tendence Španělska je potlačovat. Na důležitých legálních dokumentech byl demonstrován rozsah samostatnosti. Byla popsána role nejdůležitějších aktérů na centrální a regionální úrovni a v závěru byl analyzován vývoj názorů katalánského lidu v souvislosti důležitými událostmi.

2. Analýza Katalánska ve španělské ekonomice

V této klíčové kapitole se autor zabývá ekonomickými aspekty problematiky. Nejprve je třeba si přiblížit aktuální situaci španělského hospodářství. Autor se přitom zaměří na hlavní makroekonomické ukazatele a na jejich vývoj v čase. Představí nejdůležitější sektory španělské ekonomiky a připomene nedávnou finanční krizi a její velmi tvrdý dopad na španělské obyvatele. V druhé podkapitole této části se autor zaměří na případ Katalánska. Po rozboru hospodářské situace regionu a jeho důležitosti pro španělskou ekonomiku bude následovat analýza nerovného ekonomického vztahu s Madridem, což je jeden z ústředních motivů separatistických snah regionu.

2.1. Španělské hospodářství

Cílem této podkapitoly je přiblížit čtenáři současný stav španělského hospodářství v souvislosti se světovou krizí. Autor se bude v textu zabývat relevantními ekonomickými ukazateli, především pak vývojem a složením hrubého domácího produktu, mezinárodním obchodem, fiskálními ukazateli a trhem práce.

Španělské království se rozkládá na převážné části Pyrenejského ostrova. Mimo to ke Španělsku také patří Baleárské ostrovy, Santa Cruz de Tenerife a dvě enklávy v Africe. Se svou rozlohou 505 911 km² je druhým největším členským státem Evropské unie. V zemi žije přes 46 milionů obyvatel (4. nejlidnatější v EU), jejichž počet vykazuje od roku 2012 negativní přírůstek. OECD⁷³ predikovala v roce 2014 úbytek jednoho milionu obyvatel v horizontu následujících 15 let, současně se zvýšením podílu osob starších pětadesáti let (z dnešních 19 % na 32 %).

Hrubý domácí produkt Španělského království činil v roce 2014 celkem 1 037 mld. EUR, což ze Španělska dělá 5. největší ekonomiku Evropské unie. HDP v paritě kupní síly na obyvatele

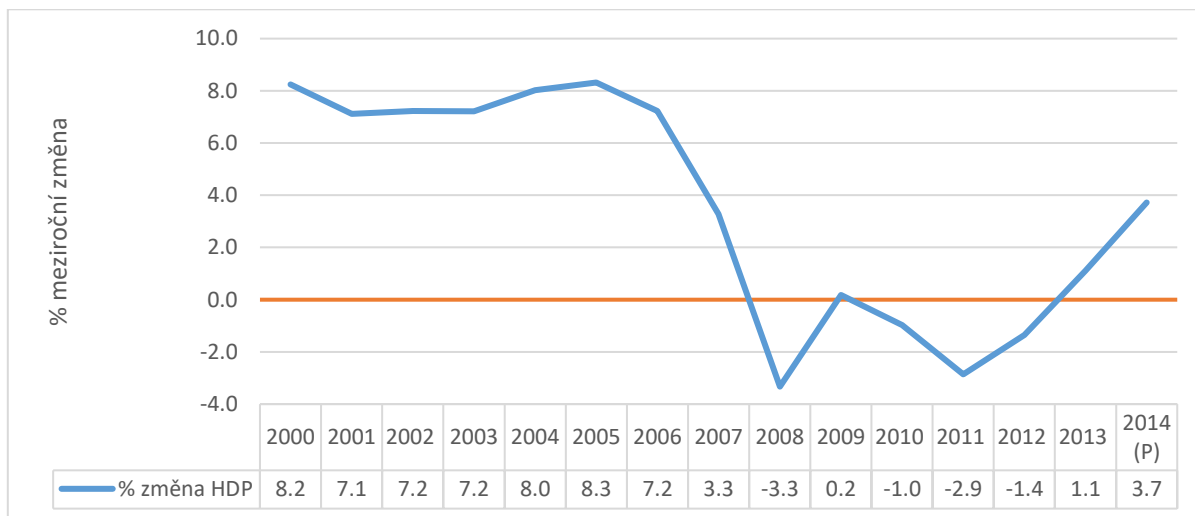
---

⁷³ OECD. Historical Population Data and Projections (1950-2050) In: OECD.Stat [online]. Data last updated: 28-Jul-2014 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1787/888933128346>

dosahuje 22,3 tisíc USD (14. nejvyšší v EU).⁷⁴ Španělsko se řadí v klasifikaci zemí Světové banky podle hrubého domácího důchodu mezi země s vysokým příjmem.⁷⁵ Mezi lety 2000 až 2006 zažívala španělská ekonomika silný růst, který v tomto období nebyl ani v jednom roce nižší než 7 %. Trend ukončila globální finanční krize spolu s dluhovou a nemovitostní krizí. V roce 2008 činil růst jen 3,3 % a od dalšího roku až do roku 2013 (růst 1,3 %) prožívala země recesi.⁷⁶

Na začátku 21. století zaznamenala španělská ekonomika relativně vysoké tempo růstu hrubého domácího produktu. V letech 2000 až 2006 se index meziročního tempa růstu HDP nedostal pod 7 %. Globální finanční krize spolu s následnou dluhovou a nemovitostní krizí silně zasáhly dříve prosperující zemi. Propad tempa růstu ekonomiky a recese sužovaly zemi až do roku 2013, kdy začala opět růst (o 1,3 %).⁷⁷

Graf č. 3: Index meziroční změny HDP v letech 2000 až 2014 (v %, běžné ceny)

Zdroj: INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Spanish National Accounts In: *ine.es* [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=1>

⁷⁴ EUROSTAT. Gross Domestic product at market prices: At current prices. In: *ec.europa.eu*. [online]. Data last updated: 24-Apr-2017 [vid 2017-01-20]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00001>

⁷⁵ World Bank Country and Lending Groups. *The World Bank* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z:

<https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country-and-lending-groups>

⁷⁶ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Spanish National Accounts In: *ine.es* [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z:

<http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=1>

⁷⁷ tamtéž

Hlavním důvodem tvrdého dopadu krize na španělskou ekonomiku bylo splasknutí nemovitostní bubliny, která živila neudržitelné tempo růstu. Od roku 2001, kdy bydlení stálo průměrně kolem 1 000 eur/m², se ceny do roku 2007 více než zdvojnásobily na částku přes 2200 eur/m². Nemovitostní boom byl živěn předpokladem, že hodnota nemovitostí bude neustále růst, a tak byly hypotéky poskytovány i méně bonitním klientům. Po roce 2007 ale následoval pokles cen bydlení, které se v roce 2015 pohybovaly průměrně kolem 1 300 eur/m². Tím pádem museli dlužníci platit drahé hypotéky na nemovitosti, ačkoli tomu hodnota nemovitostí neodpovídala. To mělo další dopady na španělskou ekonomiku.⁷⁸

Dopady krize můžeme pozorovat na vývoji výdajů na tvorbu hrubého domácího kapitálu a výdajů na spotřebu domácností pomocí indexů se základovým rokem 2001. Výdaje na tvorbu hrubého domácího kapitálu nepřerušovaně rostly do roku 2007, kdy dosahovaly úrovně o 25 % vyšší než v základovém roce. V důsledku krize poklesly zhruba o 15 procentních bodů. Druhý ukazatel, index výdajů na domácí spotřebu, vykazoval v předkrizovém období větší tempo růstu. Od základového roku vzrostl o 40 %. Po příchodu krize se také dramaticky propadl, přičemž v roce 2013 činil pouhých 84 % původní úrovně.⁷⁹

Nejdůležitějšími sektory ekonomiky byly v roce 2013 služby (67,5 % celkového produktu). Následoval průmysl (16 %), stavebnictví (5,3 %) a zemědělství (2,5 %). Při pohledu na vývoj podílu stavebnictví v čase je patrné, že krize znamenala úpadek tohoto sektoru. V roce 2001 se totiž na agregátní nabídce podílel téměř deseti procenty.⁸⁰

Při analýze vývoje běžného účtu Španělska a jeho komponentů lze vyvodit následující závěry. Dlouhá léta vykazoval běžný účet negativní bilanci. Za tím stál velký deficit zahraničního obchodu se zbožím (v roce 2008 činil až 8 % HDP), který byl v letech prosperity tažen silnou poptávkou španělského obyvatelstva. Krize způsobila snížení španělských spotřebitelských výdajů, poptávku

---

⁷⁸ El Precio de la vivienda en solo tres clics y gratis. Tinsa IMIE [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: , link <https://www.tinsa.es/precio-vivienda/>

⁷⁹ OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en

⁸⁰ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Spanish National Accounts In: *ine.es* [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=1>

po dovozech a snížení negativního salda obchodu se zbožím (v roce 2013 se jednalo pouze o 1 % HDP). To v konečném důsledku zvrátilo do kladného stavu obchodní bilanci v roce 2012 a bilanci běžného účtu v roce 2013. Španělsko po celou sledovanou dobu od roku 2001 vykazovalo pozitivní bilanci zahraničního obchodu se službami (mezi dvěma až čtyřmi procenty HDP).⁸¹

Španělsko se stalo roku 1986 členem Evropské unie a v současnosti je jejím plnohodnotným členem. V roce 1995 vstoupilo do Schengenského prostoru a roku 1999 do eurozóny. Z tohoto důvodu jsou také jeho hlavními ekonomickými partnery hlavně členské země EU.⁸² Mezi hlavních 10 exportních destinací španělského zboží se řadí 7 zemí EU. Největší podíl má Francie (16,1 %), Německo (10,1 %) a Portugalsko (7,5 %). Z hlavních deseti importérů zboží do Španělska je 6 z EU. Nejdůležitější je Německo (11,9 %), Francie (11,6 %) a Čína (7,4 %).⁸³

Krise způsobila zhoršení fiskální situace Španělska. Před rokem 2008 vykazoval rozpočet Španělska buď relativně nízký deficit (méně než 1 % HDP), v letech 2005 až 2007 přebytek. Do roku 2007 v důsledku toho klesalo zadlužení v poměru k hrubému domácímu produktu (ukazatel dluhové kvóty) z téměř 60 % v roce 2001 na 36 % v roce 2007. S příchodem roku 2008 přišel pokles příjmů do státního rozpočtu v poměru k HDP, ale výdaje v poměru k HDP rostly. Současně se prodražila dluhová služba: výnosový spread desetiletých státních dluhopisů Španělska vzhledem v Německu vzrostl z 0,15 procentních bodů v roce 2008 až na 5,56 procentních bodů v roce 2012. To v konečném důsledku znamenalo zvýšení schodku deficitu státního rozpočtu (až na hranici kolem 10 % HDP) a zvýšení celkového státního zadlužení vzhledem k HDP. Ukazatel dluhové kvóty přesahoval v roce 2013 devadesátiprocentní úroveň.⁸⁴

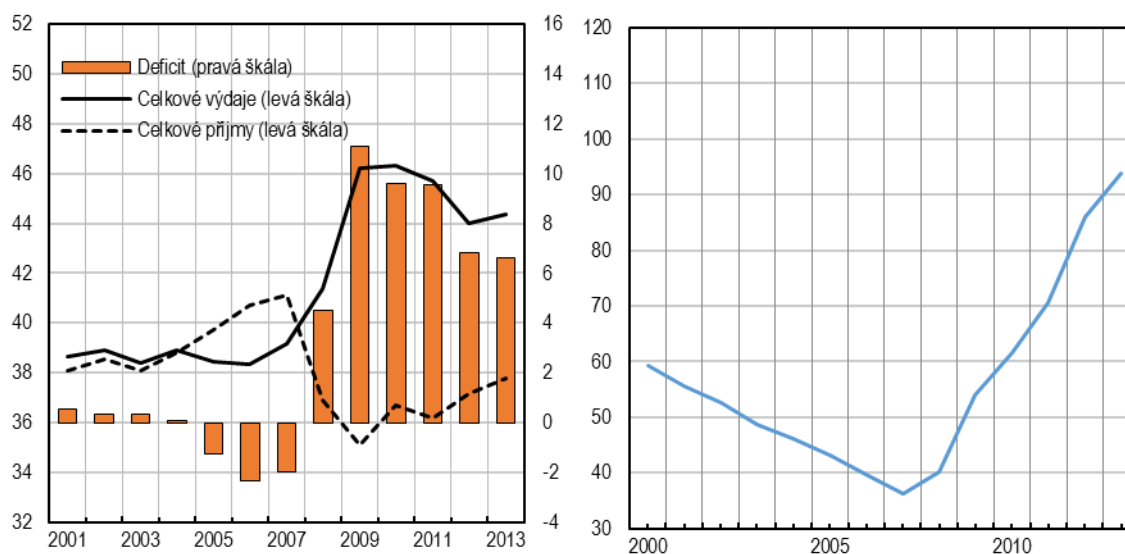
⁸¹ OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en

⁸² About the EU - Spain. *European Commission* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/spain_en

⁸³ UNCTAD. Data center: International trade in goods and services – trade structure by partner, product or service-category In: *unctadstat.unctad.org* [online]. Data last updated: 16-11-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: http://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx?sCS_ChosenLang=en

⁸⁴ OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en

Graf č. 4: Vývoj fiskální situace Španělska v letech 2001 až 2013 (státní deficit v levé části a státní dluh v pravé části)

Zdroj: OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en

Krize se velmi negativně podepsala na pracovním trhu. Míra nezaměstnanosti se v roce 2011 pohybovala zhruba na hranici 11 %. V období ekonomického růstu klesala až k sedmi procentům v roce 2007, kdy začala krize. V té době byla lehce nad průměrem zemí eurozóny a zhruba dva procentní body nad průměrem zemí OECD. V důsledku recese míra nezaměstnanosti překročila v roce 2012 hranici 25 %, což je více než dvojnásobná hodnota míry nezaměstnanosti zemí eurozóny. Španělsko se stalo zemí s druhou nejvyšší mírou nezaměstnanosti v rámci OECD.⁸⁵ Obzvláště vysoká nezaměstnanost existuje u mladých lidí (mezi 15 a 24 lety života), která se z předkrizových hodnot kolem 20 % dostala na 55 % v roce 2013.⁸⁶

Z analýzy v této podkapitole vyplývá, že španělská ekonomika zažívala před krizí hojné časy. Růst byl ale neudržitelný. O to větší dopad měla na ekonomiku světová krize. V předkrizovém období existoval za vlády PSOE relativně vstřícný přístup k případné decentralizaci. Krize znamenala zhoršení ekonomické situace Španělska, kvůli čemuž se do vlády roku 2011 dostala konzervativní

⁸⁵ OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en

⁸⁶ OECD. Short-Term Labour Market Statistics In: *OECD.Stat* [online]. Data last updated 27-04-2017 [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=STLABOUR#>

strana Partido Popular pod vedením Mariana Rajoye. Ten je odpůrcem katalánské nezávislosti a mimo jiné stál za odvoláním u ústavního soudu proti platnosti nového katalánského statutu z roku 2006, když byl ještě předsedou v té době opoziční strany Partido Popular.⁸⁷ Pro Španělsko by totiž bylo velmi nevýhodné přijít v době krize o prostředky plynoucí z titulu fiskálního deficitu (podrobněji v podkapitole 2.3). Následující podkapitola analyzuje hospodářství Katalánského autonomního společenství.

2.2. Španělsko autonomních společenství: Katalánsko

Autor v této kapitole nastíní důležité charakteristiky katalánského hospodářství. Analýza obsahuje základní informace o rozloze a strategické poloze regionu. Dále se bude zabývat demografickými charakteristikami a institucionálním uspořádáním. V souvislosti s problematikou je nejdůležitější analyzovat ekonomické ukazatele, především pak nejdůležitější sektory katalánského hospodářství.

Katalánské autonomní společenství se rozkládá na ploše přes 32 tisíc km², což představuje šest procent celkové plochy Španělska. To jej činí šestým největším společenstvím Španělského království. Nachází se v severovýchodním cípu země. Na severu sousedí s Francií a Andorrou, čímž spojuje zemi s Evropskou unií. Na západě sousedí s Aragonským autonomním společenstvím a na jihu s Valencijským společenstvím. Katalánsko je z jihovýchodu lemováno středomořským mořem. Společenství se dělí na čtyři provincie: Lleida, Tarragona, Girona a Barcelona.⁸⁸

Katalánské hospodářství tradičně těží ze svého strategického umístění. Díky vysoce rozvinuté infrastruktuře představuje jeden z hlavních uzlů obchodních cest. Region se nachází na křižovatce obchodních tahů mezi jižní Evropou a Afrikou a také je díky svým přístavům vstupní branou pro výměnu zboží s Asií a Latinskou Amerikou. V Katalánsku se nachází 12 tisíc kilometrů silnic,

---

⁸⁷ El PP presenta su recurso de inconstitucionalidad contra la reforma del Estatuto catalán, *elpais.es* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2006/07/31/actualidad/1154333819_850215.html

⁸⁸ BARCELONA CITY COUNCIL. Barcelona Data Sheet 2015 – Main economic indicators for the Barcelona area. In: *barcelonacatalonia.cat* [online]. [vid 2017-01-20]. Dostupné také z: http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2016/03/BarcelonaEnXifres_eng.pdf

z čehož zhruba deset procent tvoří dálnice. Tím by se region zařadil na čtvrtou příčku zemí s nejhustější sítí dálnic (v poměru počtu kilometrů dálnic k rozloze). V důsledku toho se z regionu stala spojnice pro logistické a exportní řetězce silniční dopravy mezi Španělskem a Evropskou unií. Rozvinutá je také železniční doprava, jejíž tradice sahá až do roku 1848. Tehdy byla mezi městy Barcelona a Mataró zřízena vůbec první španělská železnice. Dnes regionem prochází dva důležité železniční koridory: středomořský koridor (vedený z jižního Španělska až do Maďarska přes města jako Sevilla, Madrid, Barcelona, Marseille, Lyon, Milano, Lublaň, Záhřeb a Budapešť) a koridor Ebro (vedený ze severozápadního Španělska a Portugalska do Katalánska). Ty rovněž propojují Španělsko s Evropskou unií.⁸⁹

V Katalánsku žilo v roce 2015 téměř sedm a půl milionu obyvatel, což představuje 16 % celkové populace Španělského království. To region činí druhým nejvíce obydleným autonomním společenstvím země.⁹⁰ Největší migrační vlny za posledních sto let se odehrály v druhé polovině 20. století během frankistického režimu. Francova snaha potlačit regionální zvyklosti a také nutnost alokovat pracovní sílu do katalánského průmyslu způsobily, že mezi lety 1950 a 1975 přibýlo v regionu dva a půl milionu obyvatel. Další příliv obyvatelstva zažil region od začátku 21. století. V Katalánsku přibyl od té doby jeden milion obyvatel, což koresponduje s počtem dnes žijících cizinců v regionu. Migrace se soustředila především do metropolitní oblasti Barcelony. Tam dnes žije téměř 5 milionů obyvatel, což tvoří zhruba 67 % katalánské populace.⁹¹

Podle správního uspořádání má dnešní Katalánsko status autonomního společenství v souladu se španělskou ústavou z roku 1978. Nový španělský statut z roku 2006 byl totiž roku 2010 zrušen rozhodnutím ústavního soudu (viz kapitola 1.2). Hlavní institucí Katalánska je Generalitat, institucionální systém skládající se z parlamentu, úřadu prezidenta, vlády a dalších samosprávných

---

⁸⁹ BarcelonaCatalonia PUBLISHED BY Published by Government of Catalonia (Catalonia Trade & Investment and Incasòl-Cimalsa), Port de Barcelona and Port de Tarragona BarcelonaCatalonia PUBLISHED BY Published by Government of Catalonia (Catalonia Trade & Investment and Incasòl-Cimalsa), Port de Barcelona and Port de Tarragona <http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2012/12/logistica-ANGLES-19-07ok.pdf>

⁹⁰ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Official Population Figures referring to revision of Municipal Register 1 January In: *ine.es* [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=2915>

⁹¹ Territory and people. *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/temes/catalunya/coneixer/territori-poblacio/>

institucí (např. úřadu ombudsmana nebo kontrolního úřadu). Občané Katalánska ve volbě do parlamentu určí počet křesel jednotlivých stran. Ty pak sestaví vládu, jejíž hlavou je prezident Generalitat.⁹² Současným prezidentem Generalitat je, jak již bylo řečeno výše, Carles Puigdemont ze strany Convergència Democràtica de Catalunya (viz kapitola 1.3). Úředním jazykem Katalánska je španělština, katalánština a marginální okcitánština. Katalánštině, jazyku dříve zakázanému, rozumí stále zhruba 94 % obyvatelstva, přičemž znalosti všech jazykových kompetencí (porozumění, mluva, čtení a psaní) vykazuje celkem 60,2 % obyvatelstva. Naproti tomu španělštině rozumí 99,8 % populace a všechny jazykové kompetence ovládá 95,9 % obyvatel.⁹³

V roce 2013 dosahoval katalánský hrubý domácí produkt celkové výše 193,1 mld. eur v běžných cenách, což představuje 18,8 % španělského hrubého domácího produktu. Tím se řadí na pozici největšího autonomního společenství podle velikosti ekonomiky ve Španělsku. Následováno je Madridem (192,9 mld. eur) a Andalusií (137,4 mld. eur). Ukazatel výše HDP regionu vztažený k počtu obyvatel činí v katalánském případě v roce 2013 26,6 tisíc eur, což jej řadí na čtvrtou pozici v rámci španělských autonomních společenství (za Baskicko, Madrid a Navarru, tedy hlavní město Španělska a dvě forální společenství). Katalánské HDP na osobu je o 19,7 % vyšší, než je španělský průměr (22,3 tisíc eur).⁹⁴

V předkrizovém období mezi lety 2002 až 2006 vykazoval index meziročního růstu HDP relativně vysoké hodnoty, kolem 8 %. Stejně jako Španělsko, tak i Katalánsko bylo zasaženo krizí, což se projevilo propadem tohoto ukazatele, byť nebyl v roce 2007 tak dramatický (v tomto roce dosahoval meziroční růst stále relativně slušných 6,64 % na rozdíl od 3,3 % u Španělska). Následovala recese v období mezi lety 2009 až 2013 (s výjimkou stagnace v roce 2010).

---

⁹² Politics and economy. *Generalitat de Catalunya* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/temes/catalunya/coneixer/politica-economia>

⁹³ INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. Language Uses of the Population. By knowledge of languages. Base 2010 In: *idescat.cat* [online]. Data last updated: 08-12-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=1013&lang=en>

⁹⁴ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Contabilidad Regional de España. Base 2010 In: *ine.es* [online]. Data last updated: 30-03-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp010&file=inebase&L=0>

V posledních letech lze sledovat oživení. Ekonomika se ale na předkrizovou úroveň (HDP regionu dosahovalo v roce 2008 celkem 209 mld.) nedostala.⁹⁵

Graf č. 5: Index meziroční změny HDP (v %, běžné ceny)

Zdroj: INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. GDP. By sectors. At current prices. Base 2010 In: [idescat.cat](http://www.idescat.cat) [online]. Data last updated: 08-12-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=354&t=2015&lang=e> , vlastní zpracování

Největším katalánským ekonomickým sektorem byly v roce 2013 služby (74 %), následované průmyslem (20 %), stavebnictvím (5 %) a zemědělstvím (1 %).⁹⁶ Katalánská ekonomika stojí na silné průmyslové tradici a celé společenství je tak jedním z hlavních industriálních center Španělského království. Sektor průmyslu včetně služeb spojených s průmyslem dosahoval v roce 2012 celkově 65 % hrubé přidané hodnoty Katalánska. Na tom má z velké části podíl napojení regionu na hodnotové řetězce německých společností, jako jsou Volkswagen, Schneider Electric, BASF nebo Bayer. Katalánský podíl na tvorbě hrubé přidané hodnoty Španělska tvoří 23 %, přičemž dvě odvětví vynikají. Celkem 44 % hrubé přidané hodnoty chemického a farmaceutického průmyslu Španělského království je vyprodukováno v Katalánsku. Pro region je důležitá také

---

⁹⁵ INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. GDP. By sectors. At current prices. Base 2010 In: [idescat.cat](http://www.idescat.cat) [online]. Data last updated: 08-12-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=354&t=2015&lang=en>

⁹⁶ tamtéž

produkce motorových vozidel, přičemž jedno ze čtyř aut vyrobených ve Španělsku je právě z Katalánska.⁹⁷

Důsledkem rozvinutého průmyslu je silná exportní kapacita regionu. Z Katalánska se tradičně vyveze zhruba 25 % španělského exportu. V roce 2012 činila tato hodnota 26,2 %. Stupeň otevřenosti katalánské ekonomiky, tj. součet exportů a importů ve vztahu k hrubému domácímu produktu, činí 60 %, což je o 16 procentních bodů vyšší hodnota než v případě tohoto ukazatele pro celé Španělské království.⁹⁸

Dalším pilířem katalánského hospodářství je turismus, což je také důležitý sektor v celostátním významu. Španělsko je tradičně jednou z nejnavštěvovanějších zemí světa. V roce 2012 byla podle počtu příjezdů na třetím místě a tržby z turismu řadily zemi na druhou příčku.⁹⁹ Španělsko navštívilo ročně zhruba 58 milionů turistů, z čehož zhruba čtvrtina míří právě do Katalánska. Meziroční nárůst počtu turistů v regionu vykazoval příznivý desetiprocentní nárůst. Hlavní město regionu, Barcelona, se řadí mezi nejnavštěvovanější městské evropské destinace a ročně tam zavítá více než 7,5 milionů turistů.¹⁰⁰

Region těží ze schopnosti přitahovat přímé zahraniční investice. V Katalánsku operuje zhruba 46 % zahraničních firem, které jsou činné ve Španělsku. Nachází se tam téměř třetina všech sídel ve španělsku operujících zahraničních firem¹⁰¹. V roce 2013 oblast zaznamenala dvacetiprocentní

---

⁹⁷ ALÒS-MONER, Oriol Martinez a PASTOR Vincent. The position of an independent Catalonia in the international context. In: *The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence*. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z:

<http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>

⁹⁸ ALÒS-MONER, Oriol Martinez a PASTOR Vincent. The position of an independent Catalonia in the international context. In: *The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence*. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z:

<http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>

⁹⁹ UNWTO. *UNWTO Tourism Highlights, 2013 Edition* [e-kniha]. 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-92-844-1542-7. Dostupné z: <http://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/>

¹⁰⁰ The tourism sector in Barcelona. *Ajuntament de Barcelona* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z:

http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/documents/150514_the_tourism_sector_eng_0.pdf

¹⁰¹ BARCELONA CITY COUNCIL. Foreign direct investment in Barcelona In: *barcelonacatalonia.cat* [online]. [vid 2017-01-20]. Dostupné také z: http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2016/03/BarcelonaEnXifres_eng.pdf

podíl na přílivu přímých zahraničních investic do Španělska. Největší investice plynuly z Francie (28.4%), Mexika (18,3 %), Lucemburska (16,3%) a Německa (6,9%).¹⁰²

Z této části vyplývá, že je Katalánsko díky svým historickým a geografickým předpokladům jedním z nejvýkonnějších regionů Španělska. Obyvatelstvo o velikosti 16 % celkové španělské populace produkuje zhruba 19 % španělského HDP. Klíčovými sektory jsou průmysl, turismus, exportní kapacita a schopnost přitahovat zahraniční investice, které profitují z otevřenosti ekonomiky. To by mohlo hrát důležitou roli při případné secesi, protože scénář, který by izoloval Katalánsko (např. vystoupení z EU nebo působení hraničního efektu), by mohl poškodit ekonomiku regionu. Tyto aspekty jsou dále rozebrány ve třetí kapitole. Následující kapitola se zabývá fiskálním vztahem Katalánska se Španělskem.

---

¹⁰² BARCELONA CITY COUNCIL. Barcelona Data Sheet 2015 – Main economic indicators for the Barcelona area. In: *barcelonacatalonia.cat* [online]. [vid 2017-01-20]. Dostupné také z: http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2016/03/BarcelonaEnXifres_eng.pdf

2.3. Fiskální vztah Madridu a Barcelony

Tato kapitola analyzuje jeden z nejdůležitějších aspektů separatistických tendencí, fiskální vztah mezi Katalánskem a Španělskem. Nejprve bude čtenář seznámen s tím, jak funguje výběr daní a následné rozdělování fiskálních prostředků. Autor poté čtenáře seznámí se způsobem měření fiskálního deficitu. Při analýze je nutno rozlišit operace veřejné správy na výdaje a příjmy. Čtenáři budou objasněny dvě metody, podle kterých se přiřazují operace jednotlivým územním celkům. Následovat bude samotná analýza, která bude v závěru kapitoly shrnuta.

Španělské království není federace, ale unitární stát, jenž decentralizoval některé své pravomoci v oblasti fiskální politiky. Proces začal ústavou roku 1978, která předala po frankistických centralistických tendencích autonomním komunitám určitou míru samostatnosti (viz. kapitola 1.2). Proces decentralizace byl asymetrický a dnes se ve Španělském království rozlišují tři různé skupiny regionů: 1) forální teritoria, 2) historické regiony a 3) ostatní regiony. Hlavní rozdíl mezi prvními dvěma skupinami a tou třetí je, že první dvě získaly velkou část pravomocí (např. ve zdravotnictví a vzdělání) v osmdesátých letech, zatímco ostatní regiony je získaly později. Ještě dnes existují rozdíly mezi tím, jestli mají dané samosprávy pravomoci např. v oblastech justice, bezpečnosti a dalších. Hlavním charakteristickým znakem forálních regionů jsou rozšířené kompetence v oblasti veřejných příjmů a výdajů. Navarra a Baskicko mají tudíž právo vybírat daně a uskutečňovat veřejné výdaje bez zásahů centrální vlády. Naproti tomu historické a ostatní regiony získávají transfer od centrální vlády až poté, co jsou centrálně vybrány daně. Ty jsou vybírány centrální organizací Agencia Estatal de Administración Tributaria (Státní úřad pro správu daní).¹⁰³ V důsledku toho vykazují některé regiony fiskální deficit, respektive fiskální přebytek. To, že některé komunity přispívají do systému přerozdělování prostředků centrální vládou více bez toho, že by dostaly patřičnou protihodnotu, je předmětem napětí mezi katalánskou Generalitat a centrální vládou Španělska.

---

¹⁰³ LÓPEZ-CASASNOVAS, Guillem a ROSSELLÓ-VILLALONGA, Joan. Fiscal Imbalances in Asymmetric Federal Regimes. The Case of Spain. *Hacienda Publica Espanola* [online]. 2014, vol. 209, s. 51 [vid. 2017-02-02]. ISSN 0210-1173. Dostupné z: https://www.upf.edu/documents/3223410/3287206/CRESWP20140177_GLJR.pdf/f78ba645-b967-4a97-ac78-8974e4c31a4f

Pro měření míry přerozdělování prostředků při výběru daní a vykonávání veřejných výdajů se používá instrumentu fiskálních nerovnováh. Nejprve je nutno vymezit si příjmy a výdaje veřejné správy. V následující tabulce můžeme vidět klasifikaci relevantních příjmů a výdajů veřejnou správou podle Evropského systému integrovaných hospodářských účtů (resp. jeho revizí ESA 95).¹⁰⁴

Tabulka č. 1: Klasifikace příjmů a výdajů veřejné správy (ESA-95)

Výdaje veřejné správy	Příjmy veřejné správy
• Mezispotřeba (P.2) • Tvorba hrubého kapitálu (P.5) • Náhrady zaměstnancům (D.1) • Ostatní daně z výroby (D.29) • Dotace (D.3) • Důchod z vlastnictví (D.4) • Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery (D.62) • Naturální transfery – produkty dodávané domácnostem od soukromých výrobců (D.63p) • Ostatní běžné transfery (D.7) • Kapitálové transfery (D.9) • Ekonomický zánik nevyráběných aktiv (K.2)	• Tržní produkce (P.11) • Příjmy za netržní produkci (P.131) • Daně z výroby a dovozu, příjmové (D.2) • Důchod z vlastnictví, příjmové (D.4) • Běžné daně z důchodu, jmění a jiné (D.5) • Čisté sociální příspěvky • Ostatní běžné transfery (D.7) • Kapitálové transfery (D.9)

Zdroj: EU. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. 2013 [vid. 2017-01-10]. L 174/1. Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013R0549>

Při zjištění fiskální nerovnováhy se používá dvou přístupů pro přiřazení daných operací územním celkům. První přístup je založen na monetárních tocích (příjem a výdaj). Rozděluje příjmy a výdaje mezi centrální správou a regionální samosprávou podle teritoriálního přístupu. Druhým způsobem je měření nákladu a užitku, který plyne danému území. Pod pojmem centrální správa rozumíme stát s jeho úřady, veřejné firmy, které tvoří část veřejné správy (ve smyslu evropského systému

¹⁰⁴ EU. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. 2013 [vid. 2017-01-10]. L 174/1. Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013R0549>

národních účtu) a státní systém zdravotního pojištění (Seguridad Social).¹⁰⁵ Rozdíl je patrný na příkladu výdajů na obranu. Vzhledem k tomu, že velká část státních agentur včetně španělského ministerstva obrany sídlí v Madridu, je v pojetí fiskálních toků z pohledu Katalánska zohledněn pouze výdaj plynoucí centrální vládě (negativní tok) a nikoliv užitek plynoucí z tohoto statku regionu. V druhém případě, tedy podle metody nákladu a užítku, by se dle klíče přiřadil Katalánsku užitek plynoucí z obrany. Fiskální deficit z tohoto titulu by byl nižší.

Tabulka č. 2: Kritéria rozdělení fiskálních operací dle metodologií: příjem-výdaj a monetární toky

Metodologie	Přiřazení příjmů získaných centrální vládou	Přiřazení výdajů realizovaných centrální vládou
Náklad a užitek	• Daňové příjmy: připisují se na základě ekonomického nebo skutečného vlivu poplatku, tzn. teritoriu, kde sídlí osoba, která v konečném důsledku nese tíhu poplatku • Nedaňové příjmy: připisují se teritoriu, kde sídlí konečný spotřebitel zboží nebo služby, dodané s náhradou centrální vládou	• Výdaje na zboží a služby soukromého nebo veřejného charakteru v regionálním nebo lokálním rámci: připisují se teritoriu, které je tím zásobeno nebo kde se přijímají transfery • Výdaje na zboží a služby veřejného charakteru v celostátním rámci nebo vytvářející meziregionální externality: přiřazuje se převážně podle počtu obyvatel daného regionu
Monetární toky	• Daňové příjmy: připisují se teritoriu, kde sídlí zdanitelný původce daňového závazku • Nedaňové příjmy: Připisují se teritoriu, kde sídlí osoba, která způsobuje transfer centrální vládě	Jedná se o všechny výdaje nezávisle na charakteru (veřejný/soukromý/smíšený), kromě výdajů uskutečněných v zahraničí • Výdaje podle funkce (mezispotřeba, náhrady zaměstnancům): připisují se teritoriu, kde se nachází hlavní místo vynaložení prostředků • Investiční výdaje: Připisují se teritoriu, kde se nachází daná infrastruktura nebo zařízení • Transferové výdaje: připisují se místu, kde sídlí příjemce

Zdroj: La financiación autonómica de Catalunya

Analýza fiskálních sald autonomních komunit vychází z dat španělského ministerstva financí, která byla konsolidována ve zprávě o financování autonomních komunit katalánskou institucí CTESC

¹⁰⁵ INSTITUTO DE ESTUDIOS FISCALES. Informe sobre metodología de cálculo de las balanzas fiscales: [online]. 2008. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-84-8008-255-6. Dostupné z: http://www.minhfp.gob.es/Documentacion/Publico/GabineteMinistro/Varios/Metodologia_BalanzasFiscales.pdf

(Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya).¹⁰⁶ Z důvodu zveřejnění dat o fiskálních přebytcích či deficitech všech autonomních společenství španělským ministerstvem v roce 2005, je nutno zabývat se i vývojem těchto sald. Proto bude v další analýze rozebrán vývoj fiskálního salda Katalánska s centrální vládou mezi lety 2002 až 2009. Následující text shrnuje výsledky analýzy, která se nachází v příloze č. 1 až 4.

Metoda fiskálních sald podle monetárních toků (příjem a výdaj) udává, že Katalánsko je regionem, který má nejvyšší absolutní fiskální deficit (14,8 miliard eur) ze všech sledovaných společenství Španělska. Z 19 sledovaných teritorií vykazuje fiskální přebytek dvanáct: Andalusie (5,7 miliard eur), Galicie, Kastilie-La Mancha, Asturské knížectví, Extremadura, Kastilie a León, Kanárské ostrovy, Kantabrie, Aragonie, Rioja a zámořské enklávy (Mellila a Ceuta). Forální regiony (Navarra a Baskicko) vykazují relativně nižší deficit v poměru k regionálnímu HDP, a to právě díky větší autonomii ve správě veřejných prostředků. Dalším nejvíce deficitním regionem je po Katalánsku Madrid, následovaný Valencií, Baleáry, Baskickem, Murcií a Navarrou.

Ukazatel fiskálního salda vztažený k počtu obyvatel řadí Katalánsko (– 2 158,5 eur/os.) jako druhý nejdeficitnější region po Baleárských ostrovech. Rozdíl mezi nejdeficitnějším a nejpřebytkovějším regionem (Mellila) je zhruba devět tisíc eur na osobu.

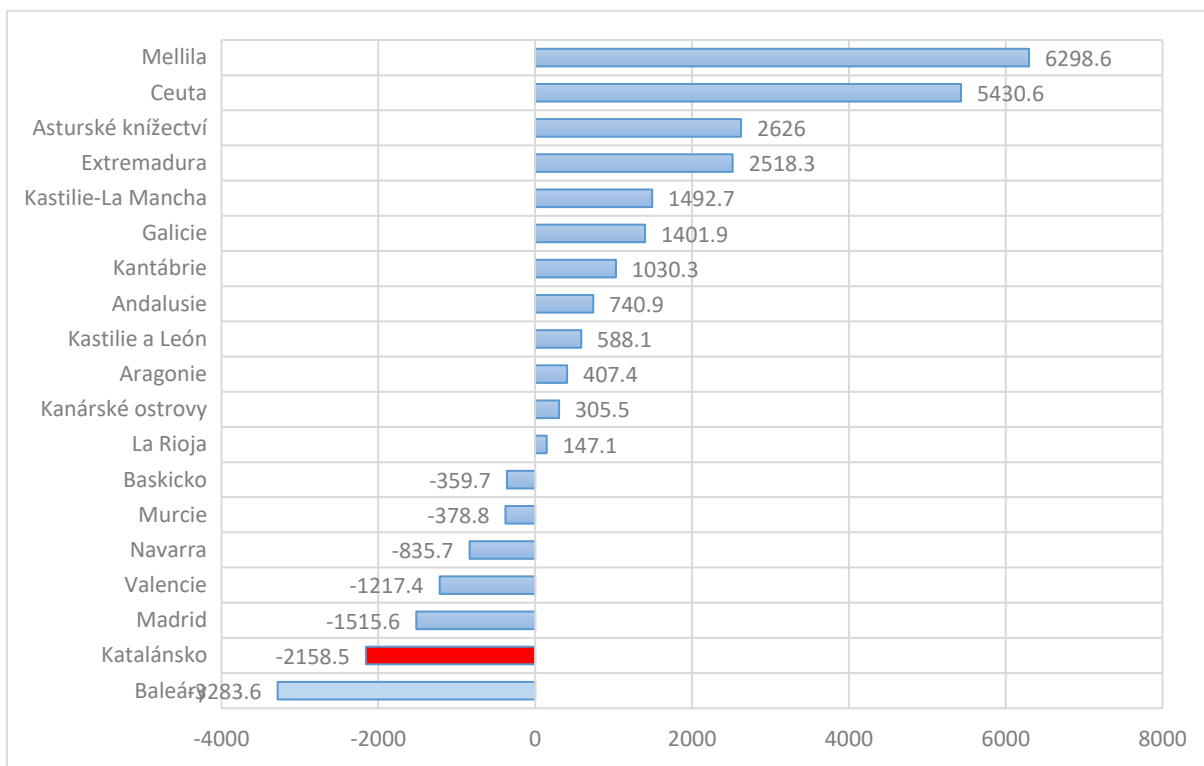
V případě vztažení fiskálního salda v pojetí monetárních toků k HDP regionu, dosahuje katalánský deficit 8,7 % HDP Katalánska. To je opět po Baleárských ostrovem druhá nejvyšší deficitní hodnota. Největší fiskální přebytek na HDP vykazují zámořské enklávy, Mellila (33,9 %) a Ceuta (28,7 %), následovány Extremadurou (17,7 %), Asturským knížectvím (14,2 %) a Galicií (8,2 %).

Při porovnání fiskálních příjmů a fiskálních výdajů na osobu mezi regiony zjistíme, že prostředky vybrané centrální vládou z Katalánska činí 6 752 euro na osobu (3. nejvyšší hodnota po Madridu a Baleárách). Centrální vláda naopak převádí Katalánsku 4 594 eur na osobu, což je 5. nejnižší hodnota v rámci autonómích komunit. Detailní výsledky analýzy jsou k nalezení v příloze č. 1 a 2.

---

¹⁰⁶ CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Graf č. 6: Fiskální salda autonomních komunit na osobu (MONETÁRNÍ TOK, 2005, bez neutralizace)

Zdroj: CONESA, David Mallafre. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

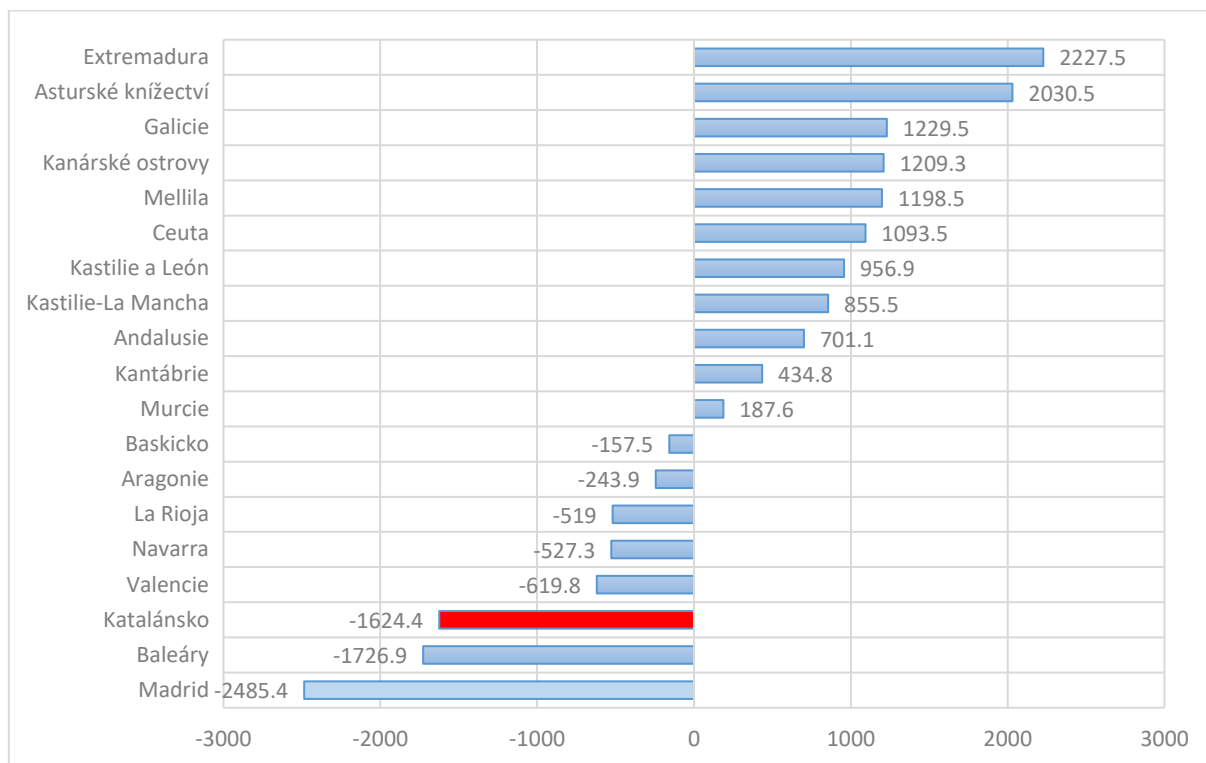
Druhá metoda, metoda fiskálních sald podle nákladu a užitku, udává, že Katalánsko má druhý nejvyšší absolutní fiskální deficit (11,1 mld eur.) po Madridu. Jak už bylo zmíněno výše, je to dáno tím, že vybrané daně směřují k centrální vládě v Madridu a výdaje uskutečněné v hlavním městě jsou zohledňovány pouze z teritoriální perspektivy. V hlavním městě sídlí většina vládních institucí (např. Ministerstvo zdravotnictví včetně správy sociálního zabezpečení, Ministerstvo obrany a další).¹⁰⁷

Fiskálního deficit na obyvatele se u Katalánska pohybuje na úrovni 1 624 eur (3. nejdeficitnější ve Španělsku a fiskálního deficit ve vztahu k HDP je 6,6 % (3. nejdeficitnější ve Španělsku). Tato

¹⁰⁷ Gobierno del Estado. *Gobierno del España* [online]. [vid. 2017-01-10]. Dostupné z: <https://administracion.gob.es/pagFront/espanaAdmon/directorioOrganigramas/gobiernoEstado/gobiernoEstado.htm>

metoda tedy ukazuje nižší deficit Katalánska, ačkoli patří stále k těm nejvyšším v zemi. Jak bylo zmíněno výše, detailní výsledky jsou k nalezení v příloze č. 3 a 4.

Graf č. 7: Fiskální salda autonomních komunit na osobu (NÁKLAD A UŽITEK, 2005, bez neutralizace)

Zdroj: CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Nutností je podívat se na vývoj fiskální rovnováhy katalánského regionu v čase. Data za rok 2002 až 2009 jsou dostupná katalánskou Generalitat, jmenovitě z Departament d'Economia i Coneixement (oddělení ekonomie a financí). Následující tabulka tento vývoj názorně zobrazuje.¹⁰⁸

Od roku 2002 do roku 2007 se absolutní výše fiskálního deficitu zvyšovala, což bylo dáno tím, že průměrný růst příjmů centrální administrativy (resp. nákladů v užitkovém pojetí) byl vyšší, než

¹⁰⁸ Zdroj: CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

průměrný růst veřejných výdajů uskutečněných centrální vládou v Katalánsku (resp. užitku plynoucímu regionu). Během nástupu krize se snížil výběr daní ve vyšší míře než v jaké poklesly výdaje, což vedlo k momentálnímu zlepšení salda, respektive v případě užitkové metody dokonce k mírně kladnému saldu. To je dáno krátkodobým vlivem krize, přičemž vypadly příjmy vybírané státem v podobě daní, ale výdaje byly navýšeny (viz rozbor vývoje fiskální situace v kapitole 2.1). Během sledovaného období byl průměrný fiskální deficit z pohledu monetárních toků 1960 eur/os., což znamenalo průměrně 7,6 % HDP. Nižší hodnoty jsou vykazovány v případě užitkové metody: průměrný deficit byl 1354 eur/os., respektive 5,5% HDP.¹⁰⁹

Tabulka č. 3: Vývoj fiskálního deficitu Katalánska v letech 2002 až 2009

Metoda monetárního toku					Metoda užitku a nákladu				
Rok	Příjem centrální vlády	Výdaj centrální vlády	Fiskální saldo (mil eur)	Fiskální saldo v vztahu k HDP regionu	Rok	Příjem centrální vlády	Výdaj centrální vlády	Fiskální saldo (mil eur)	Fiskální saldo v vztahu k HDP regionu
2002	38,605	25,931	12,674	-9.2%	2002	37,935	28,715	9,220	-6.7%
2003	40,300	27,829	12,372	-8.5%	2003	39,687	30,666	9,021	-6.1%
2004	32,271	28,823	13,448	-8.5%	2004	41,620	31,664	9,956	-6.3%
2005	47,171	30,463	16,735	-9.8%	2005	46,460	33,831	12,629	-7.4%
2006	52,271	33,293	18,979	-10.3%	2006	51,439	36,705	14,734	-8.0%
2007	57,072	35,910	21,162	-10.7%	2007	56,063	39,771	16,292	-8.3%
2008	51,778	40,203	11,576	-5.7%	2008	50,783	44,440	6,343	-3.1%
2009	46,195	45,403	791	-0.4%	2009	45,184	49,199	-4,015	2.1%
průměr	45,708	33,482	13,467	-7.6%	průměr	46,146	36,874	9,273	-5.5%

Zdroj: CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Dopad výše rozebrané deficitní situace fiskálních vztahů Katalánska se státní samosprávou je zřejmý při pohledu na další ukazatele. Výsledky zprávy nadace banky BBVA o regionálních rozdílech španělského veřejného sektoru to dokládají srovnáním Katalánska a ostatních komunit pomocí následujících indikátorů: podíl hrubé přidané hodnoty veřejného sektoru na HDP, podíl

¹⁰⁹ CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

veřejných výdajů na HDP a celková zásoba veřejného kapitálu. Katalánsko bylo v roce 2008 regionem s nejnižším podílem hrubé přidané hodnoty veřejného sektoru na HDP (8,8 %) a druhým regionem s nejnižšími podílem veřejných výdajů na HDP (37,1 %). V letech 2000 až 2008 byl průměrný podíl veřejného sektoru na HDP pouhých 7,4 %, což je nejnižší hodnota ze všech autonomních komunit, o 4,4 % nižší než celostátní průměr. V roce 2008 celková zásoba veřejného kapitálu činila 52,6 % katalánského HDP, opět nejnižší hodnota ze všech regionů. V případě zásoby veřejného kapitálu na počet obyvatel se jednalo o 14 692 eur (čtvrtá nejnižší hodnota po Baleárách, Valencii a Murcii). Naopak Extremadura vykazovala maximální hodnoty zásoby veřejného kapitálu ve vztahu k HDP (133,2 %), kdežto Aragón nejvyšší hodnoty zásoby veřejného kapitálu na hlavu (25 622 eur).¹¹⁰

V této podkapitole se čtenář dozvěděl o metodologii měření fiskálního salda regionu a státu. Byly porovnávány fiskální salda autonomních společenství Španělska, přičemž fiskální deficit Katalánska patří k těm nejvyšším v rámci Španělska. Podle metody monetárního toku činil fiskální deficit Katalánska v letech 2002 až 2009 průměrně 7,6 % regionálního HDP, respektive 5,5 % regionálního HDP v případě použití metody užitku a nákladu.

---

¹¹⁰ TORMO, Vincent Cucurella, GÁRCÍA, Aber Fernández a LAHIGUERA, Laura Hernández. *Las diferencias regionales del sector público español* [e-kniha]. Bilbao: Fundación BBVA, 2011. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-84-92937-09-7. Dostupné z: http://www.fbbva.es/TLFU/dat/DE_2011_IVIE_diferencias_regionales.pdf

3. Samostatné Katalánsko: proces osamostatnění a důležité faktory při vzniku nového státu

Cílem této kapitoly je uvést čtenáře do problematiky samostatného katalánského státu. Budou shrnuty faktory, které by mohly při secesi země hrát klíčovou roli. Jsou to především otázky provedení samotné secese, nákladnosti zřízení nových institucí a scénáře vývoje vztahů nového státu s ostatními. Bude analyzována otázka rozdělení veřejného dluhu a dopadů secese na zahraniční obchod Katalánska se Španělskem. Čtenáři bude přiblíženo, jaká budou dodatečné výdaje a příjmy působit na veřejnou pokladnu Generalitat. V další podkapitole se čtenář dozví o možných scénářích vývoje vztahů mezi Katalánskem, Španělskem a EU. Vzhledem k omezenému rozsahu bakalářské práce doporučuje autor prostudovat relevantní prameny.

3.1. Proces osamostatnění a fungování samostatné katalánské ekonomiky

V této kapitole se autor zabývá problematikou osamostatnění Katalánska. V úvodu představí možnosti, kterými by mohlo dojít k secesi autonomního společenství. Důležité je podívat se na životaschopnost nového státu, která bude daná jednak dodatečnými příjmy v souvislosti s odstraněním fiskálního deficitu, tak dodatečnými náklady v důsledku vytvoření nového institucionálního systému. Autor v textu dále rozebere problematiku rozdělení státního dluhu a možný dopad tzv. hraničního efektu na zahraniční obchod samostatného Katalánska se Španělskem.

Existuje několik způsobů, kterými by se Katalánsko mohlo oddělit od Španělského království. Rozdělit je můžeme do dvou skupin: legální podle španělské ústavy a unilaterální způsoby. Mezi legální patří: 1) převod nebo delegování pravomoci dle článku ústavy 150.2, 2) vyhlášení referenda podle článku 92.1 španělské ústavy, 3) vyhlášení referenda podle katalánského statutu 4/2010, 4) vyhlášení nezávazných konzultací a 5) dodatek k ústavě. Unilaterální vyhlášení nezávislosti není

v souladu se španělskou ústavou a jednalo by se o jednostranný akt, který by ovšem nemusel být uznán jak Španělskem, tak mezinárodním společenstvím.¹¹¹

První legální možnost svolání referenda na základě článku 150.2 španělské ústavy, podle kterého je možné převést na autonomní společenství některé centrální pravomoci státu na základě iniciativy regionálního parlamentu.¹¹² Návrh, který prošel katalánským parlamentem 16. ledna 2014, byl španělským parlamentem velkou většinou zamítnut (47 pro a 299 proti).¹¹³ Druhý lehálný způsob se řídí podle článku 92.1 španělské ústavy, který umožňuje, aby politické rozhodnutí závažné důležitosti bylo předloženo občanům autonomního společenství k posouzení referendem. Je k tomu ovšem nutné, aby toto referendum bylo svoláno králem na návrh předsedy centrální vlády po předchozím potvrzení parlamentem Španělska.¹¹⁴ Vzhledem k výše zmíněnému negativnímu postoji poslanců španělského parlamentu (v kapitole 1.2) není tento krok uskutečnitelný. Třetí legální možností je referendum podle nového katalánského statutu z roku 2006, konkrétně pomocí článku 122, což ovšem také vyžaduje také souhlas španělského parlamentu. Nedá se tudíž vzhledem k negativnímu stanovisku většiny poslanců schválení očekávat. Nový statut byl navíc zrušen rozsudkem španělského ústavního soudu (viz kapitola 1.2). Čtvrtou legální možností jsou nezávazné konzultace, které sice nemají právní dopad. Katalánská Generalitat si tím ale slibovala v případě silné podpory nezávislosti zvýšený tlak na španělskou centrální vládu, což by v konečném důsledku mohlo vést k uznání výsledku referenda. Dne 9. listopadu 2014 se konaly v Katalánsku nezávazné konzultace, tedy čtvrtá možnost. Při 43 % participaci voličů získala secesionistická možnost téměř 90 % podpory. Výsledek španělská vláda neuznala a prohlásila jej za neústavní (rozebráno v kapitole 1.2). Poslední legální možností je ústavní dodatek podle článku

---

¹¹¹ BOSSACOMA a Pau, BOFILL, Hèctor Lopéz. The secession of Catalonia: Legal strategies and barriers. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

¹¹² ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 150.2 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

¹¹³ Diario de sesiones del Congreso de los Diputados el martes 8 de abril de 2014. *Congreso de los Diputados de España* [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/DS/PL/DSCD-10-PL-192.PDF

¹¹⁴ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 92.1 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

87 španělské ústavy. To spočívá v tom, že regionální parlamenty mají podle tohoto článku pravomoc zahájit proces vedoucí k přidání ústavního dodatku umožňující vyhlášení samostatnosti.¹¹⁵ V případě nezávislosti Katalánska by ale bylo pro dokončení tohoto procesu potřeba svolat celostátní referendum.¹¹⁶ Kromě toho, že by s nejvyšší pravděpodobností zbytek Španělska hlasoval proti separatismu, je z morálního hlediska problematické, nechat o samostatnosti jednoho autonomního společenství hlasovat ty obyvatelé, kteří v něm nesídlí.

Bílá kniha o národním přechodu Katalánska, kterou vydala Generalitat, analyzuje i možnost unilaterálního vyhlášení nezávislosti, v případě nemožnosti najít řešení v souladu se španělskou ústavou. Přesto, že by hlasování o katalánské nezávislosti prostřednictvím konzultací nebo plebiscitu nebylo nejprve schváleno centrální vládou, může dojít k tomu, že španělská vláda vůli lidu uzná v důsledku politického tlaku Katalánska uzná (preferovaná varianta). Spolupráce je po jednostranném vyhlášení nezávislosti po konání referenda velmi důležitá, protože zásadně ovlivňuje podmínky secese, mezinárodní uznání nového státu, jednání o vstupu nového státu do EU a následnou přípravu pro vytvoření nového státu. V případě, že by k uznání ze strany Španělska nedošlo, dalo by se s nejvyšší pravděpodobností čekat negativní postoj k uznání nového státu ze strany Evropské unie či ostatních států.¹¹⁷

V případě, že by opravdu došlo k odtržení Katalánského autonomního společenství od Španělska, je zvážit faktory působící na životaschopnost nového státu. V tomto ohledu půjde především o analýzu dodatečných příjmů z titulu odstranění fiskálního deficitu a výdajů státu v souvislosti se

---

¹¹⁵ ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: *Boletín Oficial de Estado com* [online]. 1978, článek 87 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na:

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

¹¹⁶ BOSSACOMA a Pau, BOFILL, Hèctor Lopéz. The secession of Catalonia: Legal strategies and barriers. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z:

<https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

¹¹⁷ GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The constituent process In: *White paper on The National Transition of Catalonia* [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z

http://economia.gencat.cat/web/content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf

založením nových institucí, zohlednění rozdělení státního dluhu a možné působení tzv. hraničního efektu.

Secese Katalánska by se na státním rozpočtu Generalitat projevila změnami v příjmech a výdajích. Práce Nurie Bosch z roku 2014¹¹⁸ analyzuje dodatečné příjmy a výdaje, které by mohly při secesi nastat. Rozbor je založen na principu monetárních toků, protože tento způsob jasně přiřazuje výdaje a příjmy územím na základě teritoriality. Jak již bylo zmíněno v kapitole 2.3, rozdíl fiskálního deficitu mezi těmito dvěma metodami je v případě Katalánska zhruba o výši 2 % HDP (v kapitole 2.3 šlo o sledované období mezi lety 2005 a 2009).

Výše bylo také uvedeno, že španělský fiskální systém funguje tak, že centrální vláda nejprve vybere daně z autonomních společenství a poté jim převede určitý podíl. Dochází ovšem k přerozdělování prostředků od bohatších regionů k chudším, přičemž u jednotlivých regionů vzniká buď fiskální deficit nebo fiskální přebytek. V kapitole 2.3 bylo dokázáno, že Katalánsko vykazovalo ve sledovaném období (tj. od roku 2002 do roku 2009) fiskální deficit, s výjimkou roku 2009. Po odtržení by tedy Katalánsko získalo nadbytečné prostředky z výběru daní, které by nebyly převáděny do Madridu. Tabulka č. N ukazuje velikost daňových příjmů, které byly v letech 2006 až 2010 převáděny do Madridu a v případě samostatnosti Katalánska by tvořily dodatečné příjmy. Největší podíl na těchto dodatečných příjmech by měly příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení, přímé daně a nepřímé daně. Od těchto příjmů je nutno odečíst transfery státu na fungování Generalitat. Dodatečné příjmy by v letech 2006 až 2010 činily průměrně 47 mld. eur.

---

¹¹⁸ BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. *Revista de Economía Aplicada* [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=1720>
3

Tabulka č. 4: Dodatečné příjmy nového katalánského státu

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	Průměr
Přímé daně	17,676	20,809	15,750	11,715	2,989	15,788
Nepřímé daně	9,688	9,623	7,876	6,014	10,573	8,755
Poplatky a ostatní příjmy	738	757	1,201	2,191	1,612	1,300
Příjmy agentur autonomního společenství	224	231	250	270	206	236
Příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení	22,890	24,573	25,590	24,908	24,663	24,525
Ostatní příjmy ze sociálního zabezpečení	351	275	293	312	295	305
Příjmy veřejných podniků	700	799	812	783	790	777
Mezisoučet	52,267	57,067	51,772	46,193	51,128	51,685
Transfery na chod Generalitat (odečet)	-2,997	-3,152	-4,852	-5,316	-6,764	-4,616
Dodatečné příjmy Katalánska	49,270	53,915	46,920	40,877	44,364	47,069

Zdroj: BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. *Revista de Economía Aplicada* [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z:

<http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>, upraveno autorem

Na druhou stranu by Katalánsko muselo počítat s navýšenými výdaji souvisejícími s vytvořením nového státu. Pokud by opravdu došlo k vytvoření nového státu, ať už legálním způsobem, nebo po jednostranném vyhlášení nezávislosti, muselo by Katalánsko vytvořit nový právní a institucionální systém, což je velice nákladná záležitost. Organizace samostatného státu by vyžadovala vznik zcela nových institucí, protože nynější uspořádání Španělského království má centrální uspořádání státních institucí. Nuria Bosch ve své analýze pracuje s odhadem nákladů na zřízení nových institucí, který je částečně na metodologii monetárních toků a částečně na metodologii užitek a náklad. Pro přiřazení dodatečných nákladů se užívá primárně metody monetárních toků, ale v případech, jako jsou např. náklady na obranu (tj. čistě veřejné statky pro celé obyvatelstvo) se užívá přepočtu podle metody užitek a náklad. Pro seznámení se s technikáliemi doporučuje autor nahlédnout přímo do práce výše zmiňované práce.¹¹⁹

Tabulka, která se nachází v příloze č. 5, zobrazuje tyto dodatečné náklady na zřízení nových institucí a na vykonávání nových kompetencí nového katalánského státu. Ty lze rozdělit do čtyř

¹¹⁹ BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. *Revista de Economía Aplicada* [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>

skupin, které by mezi lety 2006 až 2010 dosahovaly průměrně (za rok) následujících hodnot: výdaje na chod katalánské vlády v průměrné výši 9,3 mld. eur (obsahující výdaje na základní služby, sociální výdaje, výdaje na veřejné služby preferenčního charakteru, výdaje ekonomického charakteru a výdaje obecného charakteru), výdaje na chod veřejných orgánů v průměrné výši 335 mil. eur (obsahující zřízení úřadu pro správu daní a rady pro veřejný výzkum), výdaje na chod sociálního zabezpečení v průměrné výši 23,6 mld. eur a výdaje na chod veřejných investičních společností v průměrné výši 1,9 mld. eur (obsahující např. provoz letišť, vodáren, železnic, přístavů, aj.). Celkové dodatečné výdaje na chod nového katalánského státu by podle této metody činily průměrně 35,1 mld. ročně (sledované období mezi lety 2006 až 2010).

V následující tabulce je popsán celkový efekt dodatečných příjmů a výdajů. Po odečtení dodatečných výdajů Generalitat na chod nového státu od dodatečných příjmů z titulu absence fiskálního deficitu získáme saldo dodatečných příjmů a výdajů. Od tohoto čísla je ještě nutno odečíst podíl Katalánska na deficitu Španělska (v případě přebytku španělského rozpočtu v letech 2006 a 2007 je nutno příslušný podíl přičíst). Výsledkem je celkový efekt na rozpočet Katalánska v případě samostatnosti (při dodržení výše uvedených podmínek). Průměrně by katalánský rozpočet získal 16 mld. eur, což je průměrně 8,6 % HDP Katalánska v letech 2006 až 2010.

Tabulka č. 5: Celkový efekt dodatečných příjmů a výdajů

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	průměr
1. Dodatečné příjmy	49,270	53,915	46,920	40,877	44,364	47069.2
2. Dodatečné výdaje	30,305	32,843	35,339	38,870	38,283	35128
3. Saldo dodatečných příjmů a výdajů (1-2)	18965	21072	11581	2007	6081	11941.2
4. Odečtení zbylého podílu deficitu	-4486	-5249	5624	15618	10708	4443
CELKOVÝ EFEKT (3+4)	14479	15823	17205	17625	16789	16384.2

Zdroj: BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. Revista de Economía Aplicada [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z:

<http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=1720>

3, upraveno autorem

Dalším důležitým problémem vyhlášení nezávislosti je rozdělení aktiv a pasiv mezi dvěma státy, zejména státního dluhu španělského státu. Státní zadlužení nové země by se skládalo z dluhu katalánské autonomní komunity, dluhů místních samospráv a z části dluhu Španělského království, včetně podílu na sociálním zabezpečení. Zadlužení autonomní komunity odpovídalo v roce 2015 téměř 68 mld. eur (34 % regionálního HDP). Data o zadlužení jednotlivých místních samospráv na území Katalánska nejsou zveřejňována, ale úhrnný dluh všech místních samospráv Španělska činil

v roce 2015 téměř 38 mld. eur. Španělský centrální dluh včetně sociálního zabezpečení čítal 764 mld. eur. Při přiřazení daného dluhu lze použít dvě kritéria: počet obyvatel či HDP regionu. V prvním případě by nové celkové zadlužení Katalánska dosahovalo 97,7 % regionálního HDP a v druhém 109,7 % regionálního HDP.¹²⁰ Tato dluhová kvóta je relativně vysoká v porovnání s ostatními zeměmi Evropské unie. Průměrná výše veřejného dluhu v poměru k HDP činila u evropské osmadvacítky v roce 2014 86,7 % a u eurozóny 92,2 %.¹²¹ Je nutno podotknout, že jde jen o hypotetické možnosti rozdělení dluhu. Samotné jednání mezi oběma vládami může určit zcela jiný klíč určení přiřazení dluhu.

Při analýze ekonomické životaschopnosti nástupnického státu je nutno brát v potaz obchodní závislost Španělska a Katalánska. Vzhledem k tomu, že je Katalánsko poměrně otevřená ekonomika, je nutné zhodnotit vliv secese na obchodní vztahy regionu. V důsledku hraničního efektu lze totiž očekávat pokles obchodu mezi Španělskem a Katalánskem.

Španělsko je nejdůležitějším exportním trhem katalánských vývozů, ale jeho podíl na celkových exportech Katalánska vykazuje klesající trend ve prospěch exportů do Evropské unie (z 63,5 % v roce 1987 na 42,7 % v roce 2005). Po připojení Španělska do Evropské unie došlo pravděpodobně k další teritoriální diverzifikaci exportů. S osamostatněním by zřejmě nastal již tzv. hraniční efekt. Ten teoreticky předpokládá, že zavedení hranic znatelně sníží obchod mezi sousedními teritorii. Podle analýzy Rodrígueza Mora¹²² by v případě Katalánska mohlo dojít k poklesu zahraničního obchodu na obdobnou úroveň, na jaké je zahraniční obchod Španělska s Portugalskem (což by znamenalo 80-% pokles ze současné úrovně zahraničního obchodu mezi Katalánskem a Španělskem). To by představovalo propad HDP Katalánska o velikosti 9 % a 3,3

---

¹²⁰ CUADRAS-MORATÓ, Xavier. The economic debate: Opportunities and barriers. In: *Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union*. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

¹²¹ EUROSTAT. General government gross debt - annual data. In: *ec.europa.eu*. [online]. Data last updated: 24-Apr-2017 [vid 2017-01-20]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00001>

¹²² BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente. *Revista de Economía Aplicada* [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z:

<http://search.proquest.com/zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>

% HDP Španělska. Jiní autoři ale poukazují na to, že by nedošlo k tak velkému propadu přes noc, ale proces totiž by trval několik let, přičemž by katalánští vývozci měli možnost najít jiné trhy a španělští odběratelé najít nové dodavatele.¹²³

Při shrnutí výše popsaných možných dopadů dochází autor k závěru, že velmi záleží na vývoji dané situace. Lze však očekávat, že by dodatečné příjmy na odtržení Katalánska byly vyšší než dodatečné náklady, a tudíž by do jisté míry by mohly kompenzovat negativní efekty propadu obchodu mezi Španělskem a Katalánskem či následky zvýšeného zadlužení.

3.2. Možné scénáře vztahu Katalánska, Španělska a EU

Existuje několik možných scénářů toho, jak by se vyvíjelo Katalánsko po vyhlášení nezávislosti a jaké by mělo vztahy se Španělskem a Evropskou unií. Půjde o scénáře týkající se členství Katalánska v Evropské unii a v eurozóně. Vzhledem k rozsahu bakalářské práce si v této podkapitole autor klade za úkol poskytnout čtenáři výčet daných možností. Pro hlubší rozbor doporučuje nahlédnout do příslušné literatury.

Katalánsko je jednou z 273 evropských teritoriálních jednotek (podle systému NUTS 2). Stalo se členem EU v roce 1986, když přistoupilo Španělské království. Důvody pro setrvání v EU jsou historického, politického a ekonomického charakteru. Pokud se zaměříme na ty ekonomické, tak lze konstatovat, že by pro Katalánsko bylo velmi bolestivé vystoupit z Unie, potažmo z jednotného trhu. Kapitola 2.2 již analyzovala hlavní silné ekonomické stránky regionu. Mezi ně patří především průmysl, export, turismus a schopnost přitahovat zahraniční investice. Polovina regionálního vývozu směřuje do Španělska a druhá polovina do zahraničí (z čehož 70 % jsou další

---

¹²³ BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. *Revista de Economía Aplicada* [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=1720>

členové EU).¹²⁴ V regionu, který je průmyslovým centrem Španělska sídlí velké množství mezinárodních firem, pro které by výstup Katalánska z EU mohl představovat důvod k relokaaci.

Autonomní společenství má silné vazby se Španělskem z mnoha důvodů. Mezi nejdůležitější vazby patří demografické činitele (v minulém století se zhruba 3 miliony lidí narozených ve Španělsku přestěhovalo do Katalánska), ekonomické činitele (Katalánsko exportovalo v roce 2012 celkem 34 % své celkové produkce) a kulturní činitele. Proto by i po případné secesi bylo nutné pokračovat ve spolupráci Katalánska se Španělskem. Bílá kniha přechodu Katalánska se v tomto ohledu zabývá možnostmi zřízení úplně nových institucí v rámci Iberského poloostrova: buď Iberské rady (Španělsko, Portugalsko, Katalánsko a Andorra), anebo Katalánsko-španělské rady.

Klíčovým aspektem samostatnosti je otázka, jestli bude Katalánsko i nadále členem Evropské unie. V tomto ohledu existují čtyři možné scénáře: 1) okamžitý přístup bez ztráty členství, 2) Ad hoc členský scénář, 3) scénář řádného přístupu a 4) vyloučení z EU. První scénář by znamenal setrvání Katalánska v EU bez přerušení členství v důsledku oddělení od Španělska. Ad hoc scénář by spočíval v tom, že by členství sice nebylo přerušeno, ale Katalánsko by muselo splnit určité podmínky, které by stanovila EU, již během procesu osamostatnění. Třetí scénář by vyžadoval regulérní přístupový proces, který by Katalánsko absolvovalo paralelně se secesí nebo až po secesi (což by na určitou dobu znamenalo jeho výstup z EU). Pokud by nedošlo ani k jednomu z předchozích tří scénářů, Katalánsko by vystoupilo z EU. Katalánská vláda upřednostňuje první scénář, přičemž za negativní pokládá vyloučení z Evropské unie v případě, že by Španělsko blokovalo přístupová jednání právem veta.¹²⁵

Pokud by Španělsko opravdu přistoupilo k vetování Katalánska jako nového člena EU, existovala by stále možnost sjednat dohodu o spolupráci, která by nepodléhala španělskému vetu. V tomto ohledu přichází v úvahu bilaterální dohoda EU s Katalánskem, členství Katalánska v Evropském

---

¹²⁴ GRANELL, Francesc a PUIG, Miquel. In: *The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence*. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>

¹²⁵ GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. *The relationship between Catalonia and Spain, the European Union and the international community* [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web/.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf

sdržení volného obchodu, Evropském hospodářském společenství, Schengenském prostoru nebo prostřednictvím dohod o volném obchodu a celní unii. Pro Generalitat je neoptimálnější první varianta a nejméně optimální varianta poslední.¹²⁶

Se vztahem k Evropské unii silně souvisí volba měny, kterou by nový stát používal. Lze uvažovat o následujících scénářích: 1) plná a okamžitá integrace do eurozóny, 2) integrace do eurozóny po secesi, ale de facto kontinuita, 3) euroizace a 4) zavedení nové měny. První scénář by znamenal bezpodmínečné setrvání v eurozóně, přičemž by se během secese založila katalánská centrální banka, která by se okamžitě stala členem Eurosystému a Evropského systému centrálních bank. Druhý scénář by vyžadoval splnění jistých podmínek, které by vedly ke vstupu do eurozóny po secesi. Třetí varianta, euroizace, by připadala v potaz v případě, že by Španělsko vetovalo vstup Katalánska do EU. Možnost euroizace spočívá v užívání eura, ačkoli stát ztrácí možnost ovlivňovat monetární politiku. Poslední možností je zavedení nové měny.¹²⁷ Katalánská vláda preferuje první možnost, která by měla zajistit vyšší míru předvídatelnosti reakce finančních trhů, než ostatní (zejména pak poslední varianta).¹²⁸

Ze výčtu možných variant vychází nejlépe zachování současného vztahu Katalánska s Evropskou unií, což vypovídá o kladném vztahu regionu k členství v EU, potažmo v Eurozóně. Ztráta členství by totiž mohla znamenat zhoršení předvídatelnosti reakce trhů na secesi a tím pádem i poškodit novou ekonomiku.

---

¹²⁶ GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The relationship between Catalonia and Spain, the European Union and the international community [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf

¹²⁷ ALÓS-MONER, Oriol Martinez a PASTOR Vincent. The position of an independent Catalonia in the international context. In: *The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence*. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>

¹²⁸ GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The relationship between Catalonia and Spain, the European Union and the international community [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf

4. Závěr

V této části práce se autor dostává ke shrnutí řešené problematiky. V úvodní části této práce byl čtenář seznámen s historickým, politickým a právním kontextem. Práce doložila existenci samostatného státu na území dnešního Katalánska, který se datoval až do roku 987. Po připojení k Zemím koruny Aragonské a následně ke Španělskému království přišlo postupně Katalánsko o prvky samostatnosti. Následovalo období revolty, které vyústilo v porážku roku 1714. Toto a jiná povstání jsou dějinným dokladem historického původu katalánských snah o ustanovení samostatného státu. Až s příchodem demokratizace Španělska po smrti Franca v roce 1975 získal region určité samosprávné kompetence.

Během přechodu k demokracii byl vytvořen právní systém, který zásadním způsobem určil postavení Katalánska uvnitř Španělska. V kapitole 1.2 byly analyzovány nejdůležitější pasáže ústavy, které nejen rozdělovaly kompetence mezi regiony, ale také zakazovaly jakoukoli formu centralizace nebo odtržení Katalánska. Po tom ostatně důležití aktéři katalánské politické scény konce 20. století ani netoužili. Vztah centrální vlády a Katalánska během vlády prezidenta Generalitat Jordi Pujola byl definován politikou zvanou jako *peix al cove*. Španělské vládní strany dlouhou dobu potřebovaly podporu poslanců katalánské CiU v dolní komoře španělského parlamentu pro sestavení koalice, za což poskytovali autonomnímu společenství výhody. Tento vztah skončil až většinovou vládou José Maria Aznara, který začal s centralistickou rétorikou. To vedlo Katalánce k návrhu nového statutu, který vstoupil roku 2006 v platnost. Tím, že byl napaden a zrušen rozsudkem ústavního soudu došlo k posilování separatických tendencí ať už ve formě zostření politické rétoriky nebo formou aktivity veřejné společnosti.

Poslední část první kapitoly poskytla čtenáři důležité informace o současném hnutí za nezávislost a o jeho vývoji. Jak je vidět z průzkumů veřejného mínění, katalánská společnost se za posledních deset let přiklonila k možnosti zřízení samostatného státu. Nový prezident Generalitat, Carles Puigdemont, má za cíl uspořádat referendum o nezávislosti na přelomu let 2017 a 2018. Nejdůležitějším faktorem bude, jaké stanovisko k hlasování zaujme centrální vláda Španělska.

V další kapitole práce se čtenář seznámil s ekonomickým aspektem problematiky. Přiblížena mu byla situace španělského hospodářství, které dosahovalo v předkrizových letech velmi slušných výsledků (ve smyslu růstu HDP, úrovně dluhu, aj.). Zemi ovšem tvrdě zasáhla krize, která na ni

měla silný dopad především kvůli neudržitelnosti předkrizového růstu. Španělsko se ještě z krize plně nevzpamatovalo, o čemž svědčí především vysoká míra nezaměstnanosti země. To je důležitým motivem ke snahám k udržení Katalánska ve státě.

V druhé části druhé kapitoly autor analyzoval Katalánské autonomní společenství. Rozebrány byly základní informace o tomto regionu. Čtenář se dozvěděl o tom, jak Katalánsko těží ze své polohy, jak se vyvíjela jeho demografie a jaký má institucionální systém. Pomocí důležitých makroekonomických ukazatelů byla demonstrována vyspělost regionu ve srovnání s ostatními španělskými autonomními společenstvími. Ekonomika regionu stojí především na rozvinutém průmyslu, exportní kapacitě, turismu a schopnosti přitahovat zahraniční investice, tedy na sektorech benefitujících z otevřenosti ekonomiky.

Nejdůležitější ekonomický aspekt vztahu centrální vlády a regionu s ohledem na separatistické snahy je jejich fiskální vztah. K objasnění tohoto vztahu sloužila analýza fiskálního přebytku/deficitu španělských autonomních společenství. Při použití obou metod bylo demonstrováno, že ačkoli je Katalánsko jedním z nejvíce přispívajících regionů do státního rozpočtu, od centrální vlády dostává relativně málo prostředků. Fiskální deficit Katalánska činí za sledované období podle metody monetárních toků průměrně 8,7 % HDP a podle metody užitku a nákladu 6,6 % HDP. Z toho je patrné, že Katalánsko přichází o velkou část prostředků, které by mohly být jinak investovány v regionu.

V poslední kapitole této práce text pojednával o procesu osamostatnění a o důležitých faktorech při vzniku nového státu. Existuje několik možností secese, které můžeme rozdělit na ty, které jsou v souladu s právním systémem Španělska, a na ty, které jsou unilaterálního charakteru. Všechny možnosti první skupiny buď nepřípadají v úvahu, nebo je španělská centrální vláda odmítá. Problematika vyhlášení samostatnosti jednostranně se potýká s otázkou, jak bude Španělsko spolupracovat. Scénář nespolečné spolupráce by znamenal mnoho problémů pro nový stát, ať už s ohledem na mezinárodní uznání nebo členství v EU a v eurozóně. Rozebráno bylo rozdělení dluhu mezi dvěma státy pomocí dvou možných principů. V obou (podle HDP i podle obyvatelstva) by nový stát zdědil relativně vysokou dluhovou kvótu. Na druhou stranu ale analýza dodatečných příjmů a dodatečných výdajů katalánského rozpočtu ukazuje, že by pozitivní saldo (o velikosti průměrně 6,4 % HDP ročně během sledovaného období) mohlo do jisté míry kompenzovat vyšší zadlužení nebo případné nepříznivé propady obchodu se Španělskem.

Práce je uzavřena výčtem možných scénářů vztahů nového státu se Španělskem a Evropskou unií. Nejpriznivější varianta by byla setrvání v EU i v eurozóně. Tento aspekt hraje ve vztahu významnou roli, protože předurčuje, jestli nová ekonomika zůstane v izolaci nebo ne. Vzhledem k silným stránkám ekonomiky Katalánska (průmysl, export, turistika a přímé zahraniční investice), by izolace představovala velmi nepříznivou variantu.

Autor má vzhledem k výše napsanému za to, že cíl práce byl splněn. Čtenáři se prostřednictvím této práce dostává možnost zorientovat se v důležitých aspektech katalánského separatismu, což mu jistě pomůže v pochopení tohoto velice komplexního fenoménu.

Seznam použité literatury

1. HARRIS, Simon. A Nationalist view of Spanish History. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
2. Catalonia: Early days to 1000 AD. spainthenandnow.com [online] [vid 2017-01-05]. Dostupné z: http://www.spainthenandnow.com/spanish-history/catalonia-early-days-to-1000-ad/default_194.aspx
3. HARRIS, Simon. The Medieval Origins of Catalonia. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
4. tamtéž
5. The Mediterranean Empire of the Crown of Aragon. Historical Atlas of the Mediterranean [online]. [vid. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://explorethemed.com/AragonMed.asp?c=1>
6. General Council (14th-17th centuries). Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/historia/historia_1/index.html
7. The origins of the Generalitat. Catalangovernment.eu [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://www.catalangovernment.eu/pres_gov/AppJava/government/president/origins.html
8. HARRIS, Simon. Catalan Democratic Traditions. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
9. HARRIS, Simon. Golden Age or Black Legend. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
10. General Council (14th-17th centuries). Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/historia/historia_1/index.html
11. HARRIS, Simon. The Reapers War. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

12. ROVIRA-MARTÍNEZ, Marta. Our September 11th (1714). In: What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>
13. tamtéž
14. The 'Nova Planta' or Reorganisation system. Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/historia/historia_2/
15. Milestone. Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/actualitat/reportatges/diada-nacional-de-catalunya/historia/efemeride/>
16. HARRIS, Simon. Industrial Revolution and Cultural Renaixena. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
17. El primer ferrocarril Barcelona-Mataró, 1848. Mundo empresarial [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://monempresarial.com/es/2015/10/30/primer-ferrocarril-barcelona-mataro-1848>
18. HARRIS, Simon. Industrial Revolution and Cultural Renaixena. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
19. Hacia la autonomía: La Mancomunidad de Cataluña, 1914-1925. Generalitat de Catalunya. [online]. [vid. 2017-01-06]. Dostupné z: <https://www.gencat.cat/generalitat/cas/guia/antecedents/antecedents13.htm>
20. HARRIS, Simon. Catalan Democratic Traditions. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
21. HARRIS, Simon. Francoism and the Falange. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
22. MUÑOZ, Josep M. News from Catalonia. In: What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>

23. Fallece Jordi Solé Tura, uno de los padres de la Constitución. Elpais.com [online]. [vid. 2017-01-10]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2009/12/04/actualidad/1259918234_850215.html
24. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 2 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
25. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 145 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
26. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 3 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
27. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 148-150 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
28. DVOŘÁK, Pavel. Regionální politické strany ve Španělsku a stát autonomií. Praha. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce Michel Perottino. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/105561/>
29. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 156 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
30. Referendum Constitución Española en otros ámbitos. 6 diciembre 1978. Ajuntament de Barcelona [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.bcn.cat/estadistica/angles/dades/telec/ref/ref78/r22.htm>
31. Josep Tarradellas. La presidencia de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-12]. Dostupné z: http://www.president.cat/pres_gov/president/ca/presidencia/galeria-presidents/tarradellas.html
32. La España de las autonomías. El mundo.es. [online]. [vid. 2017-01-12]. Dostupné z: http://www.elmundo.es/especiales/2005/06/espana/estatutos_autonomia/historia.html
33. PERALES-GARCÍA, Cristina. How did we get here?. In: What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid. 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>
34. DVOŘÁK, Pavel. Španělské regionální politické strany a jejich postoje ke státu autonomií In. Politologická Revue [online]. 2014, vol. 20, no. 2, s. 63-92 [vid. 2017-02-02].

ISSN 1211-0353. Dostupné z:

<http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1646366679/abstract/56C29CB27F7F49CBPQ/1?accountid=17203>

35. GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
36. Conocénos - Historia. PSOE [online]. [vid. 2017-01-25]. Dostupné z: <http://www.psoe.es/conocenos/historia/>
37. HARRIS, Simon. Catalan Politics and Language in the 1980s and 90s. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>
38. Pujol relata las presiones de empresarios para que CiU entrara en el Gobierno en 1993 Lavanguardia [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20120215/54254609282/pujol-libro-memorias-ciu.html>
39. 1979 Statute of autonomy - Preliminary section: General Provisions (Articles 1-8). Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://web.gencat.cat/en/generalitat/estatut/estatut1979/titol_preliminar/
40. BARCELLS, Pere Mayans. Schooling in Catalonia (1978–2012). In: What's up with Catalonia? The causes which impel them to the separation. [e-kniha]. Ashield (USA): Catalonia Press, 2013. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-61150-032-5. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Whats-Catalonia-causes-which-separation/dp/161150032X>
41. Elecciones Generales de 3 de marzo de 1996, El Congreso de los Diputados de España. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=03/03/1996>
42. PP y CiU cierran el pacto para que Aznar sea investido como jefe del Gobierno , elpais.es [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://elpais.com/diario/1996/04/27/portada/830556004_850215.html
43. Elecciones Generales de 12 de marzo de 2000. El Congreso de los Diputados de España. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=12/03/2000>
44. MURO, Diego. When do countries re-centralize?: Ideology and party politics in the age of austerity. In: Contesting Spain? The Dynamics of the nationalist movements in Catalonia and

- Basque Country. [e-kniha]. New York: Routledge, 2015. [vid 2017-01-08]. ISBN 978-1-31568-454-3. Dostupné z: https://books.google.es/books?id=27cBCgAAQBAJ&pg=PT6&source=gbs_selected_pages&cad=2#v=onepage&q&f=false
45. Resultats electorals. Generalitat de Catalunya. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://governacio.gencat.cat/ca/pgov_ambits_d_actuacio/pgov_eleccions/pgov_dades_electorals/resultats-2/?a=a&id_eleccions=A20031&id_territori=CA09
46. GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
47. Maragall proposa un Estatut que encaixa Catalunya en una Espanya federal. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.ccma.cat/324/Maragall-proposa-un-Estatut-que-encaixa-Catalunya-en-una-Espanya-federal/noticia/32435/>
48. Elecciones Generales de 14 de marzo de 2004. El Congreso de los Diputados de España [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=14/03/2004>
49. The Domain of Spain: How Likely Is Catalan Independence?. World Affairs Institute [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.worldaffairsjournal.org/article/domain-spain-how-likely-catalan-independence>
50. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článěk 151 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
51. El Parlamento de Cataluña aprueba el nuevo Estatuto, elpais.es [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2005/09/30/actualidad/1128068217_850215.html
52. The Domain of Spain Text of the Statute approved in 2006. Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/generalitat/estatut/estatut2006/>
53. HARRIS, Simon. The Estatut and the Independence Movement. In: Catalonia Is Not Spain - A Historical Perspective [e-kniha]. Barcelona: 4Cats Books, 2014 [vid. 2017-01-05]. ISBN 978-1-326-11839-6. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Not-Spain-Historical-Perspective/dp/1502512300>

54. Diario de sesiones del Congreso de los Diputados sobre el 11 de Marzo de 2004. Congreso de los Diputados de España [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://www.congreso.es/public_oficiales/L8/CONG/DS/CI/CI_005.PDF
55. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 6/2006 ze dne 19. července 1978 o reformě katalánského autonomního statutu. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 2006, [vid. 2017-01-10]. BOE-A-2006-13087. Dostupné na: http://www.senado.es/web/conocersenado/biblioteca/dossieresareastematicas/detalle/index.html?id=aut_estatuto_02
56. Referéndum sobre reforma del Estatuto de Autonomía para Cataluña, elpais.es [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://www.congreso.es/consti/elecciones/referendos/ref_cata_2006.htm
57. GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid. 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
58. Què és la Plataforma?, Plataforma pel Dret de Decidir [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://plataformapeldretdedecidir.cat/qui-som/>
59. GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid. 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
60. Information about Òmnium Cultural, Omnim Cultural [online]. [vid. 2017-01-08]. <https://www.omnium.cat/english>
61. ARAGONÈS, Enriqueta, PONSATÍ, Rodon. Negotiations and political strategies in the contest for Catalan independence. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid. 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
62. Elecciones Generales de 20 de noviembre de 2011. Congreso de los Diputados de España [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.congreso.es/consti/elecciones/generales/resultados.jsp?fecha=20/11/2011>
63. Mas entierra el pacto fiscal ante el 'no' de Rajoy y emplaza a tomar decisiones, Lavanguardia.es [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20120920/54350609421/artur-mas-rajoy-pacto-fiscal-decisiones.html>

64. About us. Assemblea. The Catalan National Assembly [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://catalanassembly.org/en/about/>

65. DVOŘÁK, Pavel. Regionální politické strany ve Španělsku a stát autonomií. Praha. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce Michel Perottino. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/105561/>

66. Informes de resultados definitivos, Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: https://www.gencat.cat/governacio/resultats-parlament2012/09AU/DAU09999CM_L1.htm

67. Mas anuncia la pregunta de la consulta: '¿Quiere que Catalunya sea un Estado?' Y si es así, ¿independiente?, Lavanguardia.es [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20131212/54395453465/artur-mas-anuncia-pregunta-de-la-consulta.html>

68. GUINJOAN, Marc a RODON, Toni. Catalonia at the crossroads: Analysis of the increasing support for succession. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

69. Resultados definitivos del proceso de participación del 9N, Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/es/actualitat/detall/Resultats-definitius-del-proces-de-participacio-del-9N-00001>

70. ARAGONÈS, Enriqueta, PONSATÍ, Rodon. Negotiations and political strategies in the contest for Catalan independence. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>

71. President Puigdemont: "La independència es farà amb rigor o no es farà". La presidència de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://www.president.cat/pres_gov/AppJava/president/notespremsa/294520/president-puigdemont-independencia-fara-rigor.html

72. CENTRE D'ESTUDIS D'OPINIÓ. Enquesta sobre context polític a Catalunya. 2016 - REO 838 [online]. 29. prosince 2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://ceo.gencat.cat/ceop/AppJava/pages/estudis/categories/fitxaEstudi.html?colId=6068&lastTit le=Enquesta+sobre+context+pol%EDtic+a+Catalunya.+2016>

73. OECD. Historical Population Data and Projections (1950-2050) In: OECD.Stat [online]. Data last updated: 28-Jul-2014 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1787/888933128346>
74. EUROSTAT. Gross Domestic product at market prices: At current prices. In: ec.europa.eu. [online]. Data last updated: 24-Apr-2017 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00001>
75. World Bank Country and Lending Groups. The World Bank [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country-and-lending-groups>
76. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Spanish National Accounts In: ine.es [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=1>
77. tamtéž
78. El Precio de la vivienda en solo tres clics y gratis. Tinsa IMIE [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: , link <https://www.tinsa.es/precio-vivienda/>
79. OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en
80. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Spanish National Accounts In: ine.es [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp008&file=inebase&L=1>
81. OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en
82. About the EU - Spain. European Commission [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/spain_en
83. UNCTAD. Data center: International trade in goods and services – trade structure by partner, product or service-category In: unctadstat.unctad.org [online]. Data last updated: 16-11-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: http://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx?sCS_ChosenLang=en
84. OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en

85. OECD. Assessment and recommendations. In: OECD Economic Surveys [Paris]: OECD, 2014, s. 13-51. ISBN 978-92-64-20703-5. Dostupné také z: doi: http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-esp-2014-en
86. OECD. Short-Term Labour Market Statistics In: OECD.Stat [online]. Data last updated 27-04-2017 [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=STLABOUR#>
87. El PP presenta su recurso de inconstitucionalidad contra la reforma del Estatuto catalán, elpais.es [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2006/07/31/actualidad/1154333819_850215.html
88. BARCELONA CITY COUNCIL. Barcelona Data Sheet 2015 – Main economic indicators for the Barcelona area. In: barcelonacatalonia.cat [online]. [vid 2017-01-20]. Dostupné také z: http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2016/03/BarcelonaEnXifres_eng.pdf
89. BarcelonaCatalonia PUBLISHED BY Published by Government of Catalonia (Catalonia Trade & Investment and Incasòl-Cimalsa), Port de Barcelona and Port de Tarragona
BarcelonaCatalonia PUBLISHED BY Published by Government of Catalonia (Catalonia Trade & Investment and Incasòl-Cimalsa), Port de Barcelona and Port de Tarragona
<http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2012/12/logistica-ANGLES-19-07ok.pdf>
90. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Official Population Figures referring to revision of Municipal Register 1 January In: ine.es [online]. Data last updated: 14-9-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=2915>
91. Territory and people. Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/temes/catalunya/coneixer/territori-poblacio/>
92. Politics and economy. Generalitat de Catalunya [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://web.gencat.cat/en/temes/catalunya/coneixer/politica-economia>
93. INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. Language Uses of the Population. By knowledge of languages. Base 2010 In: idescat.cat [online]. Data last updated: 08-12-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=1013&lang=en>
94. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. Contabilidad Regional de España. Base 2010 In: ine.es [online]. Data last updated: 30-03-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp010&file=inebase&L=0>
95. INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. GDP. By sectors. At current prices. Base 2010 In: idescat.cat [online]. Data last updated: 08-12-2016 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=354&t=2015&lang=en>
96. tamtéž

97. ALÒS-MONER, Oriol Martinez a PASTOR Vincent. The position of an independent Catalonia in the international context. In: The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>
98. ALÒS-MONER, Oriol Martinez a PASTOR Vincent. The position of an independent Catalonia in the international context. In: The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>
99. UNWTO. UNWTO Tourism Highlights, 2013 Edition [e-kniha]. 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-92-844-1542-7. Dostupné z: <http://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/>
100. The tourism sector in Barcelona. Ajuntament de Barcelona [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/documents/150514_the_tourism_sector_eng_0.pdf
101. BARCELONA CITY COUNCIL. Foreign direct investment in Barcelona In: barcelonacatalonia.cat [online]. [vid 2017-01-20]. Dostupné také z: http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2016/03/BarcelonaEnXifres_eng.pdf
102. BARCELONA CITY COUNCIL. Barcelona Data Sheet 2015 – Main economic indicators for the Barcelona area. In: barcelonacatalonia.cat [online]. [vid 2017-01-20]. Dostupné také z: http://barcelonacatalonia.cat/b/wp-content/uploads/2016/03/BarcelonaEnXifres_eng.pdf
103. LÓPEZ-CASASNOVAS, Guillem a ROSSELLÓ-VILLALONGA, Joan. Fiscal Imbalances in Asymmetric Federal Regimes. The Case of Spain. Hacienda Publica Espanola [online]. 2014, vol. 209, s. 51 [vid. 2017-02-02]. ISSN 0210-1173. Dostupné z: https://www.upf.edu/documents/3223410/3287206/CRESWP20140177_GLJR.pdf/f78ba645-b967-4a97-ac78-8974e4c31a4f
104. EU. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii. In: Úřední věstník Evropské unie [online]. 2013 [vid. 2017-01-10]. L 174/1. Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013R0549>
105. INSTITUTO DE ESTUDIOS FISCALES. Informe sobre metodología de cálculo de las balanzas fiscales: [online]. 2008. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-84-8008-255-6. Dostupné z: http://www.minhfp.gob.es/Documentacion/Publico/GabineteMinistro/Varios/Metodologia_BalanzasFiscales.pdf

106. CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf
107. Gobierno del Estado. Gobierno del España [online]. [vid. 2017-01-10]. Dostupné z: <https://administracion.gob.es/pagFront/espanaAdmon/directorioOrganigramas/gobiernoEstado/gobiernoEstado.htm>
108. Zdroj: CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf
109. CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf
110. TORMO, Vincent Cucurella, GÁRCÍA, Aber Fernández a LAHIGUERA, Laura Hernández. Las diferencias regionales del sector público español [e-kniha]. Bilbao: Fundación BBVA, 2011. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-84-92937-09-7. Dostupné z: http://www.fbbva.es/TLFU/dat/DE_2011_IVIE_diferencias_regionales.pdf
111. BOSSACOMA a Pau, BOFILL, Hèctor Lopéz. The secession of Catalonia: Legal strategies and barriers. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
112. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 150.2 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
113. Diario de sesiones del Congreso de los Diputados el martes 8 de abril de 2014. Congreso de los Diputados de España [online]. [vid. 2017-01-08]. Dostupné z: http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/DS/PL/DSCD-10-PL-192.PDF
114. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 92.1 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
115. ŠPANĚLSKO. Zákon č. 311/1978 ze dne 29. prosince 1978 španělská ústava. In: Boletín Oficial de Estado com [online]. 1978, článek 87 [vid. 2017-01-10]. BOE-A-1978-31229. Dostupné na: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229

116. BOSSACOMA a Pau, BOFILL, Hèctor Lopéz. The secession of Catalonia: Legal strategies and barriers. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
117. GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The constituent process In: White paper on The National Transition of Catalonia [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web/.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf
118. BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. Revista de Economía Aplicada [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>
119. BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. Revista de Economía Aplicada [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>
120. CUADRAS-MORATÓ, Xavier. The economic debate: Opportunities and barriers. In: Catalonia: A New Independent State in Europe? A debate over succession within the European Union. [e-kniha]. New York (USA): Routledge, 2016. [vid 2017-01-20]. ISBN 978-1-31574-058-4. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Catalonia-Independent-Secession-European-Perspectives/dp/1857437527>
121. EUROSTAT. General government gross debt - annual data. In: ec.europa.eu. [online]. Data last updated: 24-Apr-2017 [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00001>
122. BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. Revista de Economía Aplicada [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>

123. BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. Revista de Economía Aplicada [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=17203>
124. GRANELL, Francesc a PUIG, Miquiel. In o rout of the European Union. In: The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>
125. GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The relationship between Catalonia and Spain, the European Union and the international community [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web/.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf
126. GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The relationship between Catalonia and Spain, the European Union and the international community [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web/.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf
127. ALÒS-MONER, Oriol Martinez a PASTOR Vincent. The position of an independent Catalonia in the international context. In: The Economy of Catalonia : Questions and answers on the economic impact of independence. [e-kniha]. Barcelona: Comissió d'Economia Catalana, 2016. [vid 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.coleconomistes.cat/pdf/the.economy.of.catalonia.pdf>
128. GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTMENT OF THE PRESIDENCY. The relationship between Catalonia and Spain, the European Union and the international community [e-kniha]. Barcelona: Autonomous Institution of the Diari Oficial and Publications, 2014. [vid 2017-01-20]. B 22381-2014. Dostupné z http://economia.gencat.cat/web/.content/70_economia_catalana/Subinici/Llistes/nou-estat/catalonia-new-state-europe/national-transition-catalonia.pdf

Seznam příloh

Příloha č. 1: Fiskální salda autonomních komunit (monetární tok, 2005, bez neutralizace).....	71
Příloha č. 2: Příjmy a výdaje autonomních komunit (monetární tok, 2005, bez neutralizace)	72
Příloha č. 3: Fiskální salda autonomních komunit (náklad a užitek, 2005, bez neutralizace).....	73
Příloha č. 4: Příjmy a výdaje autonomních komunit (náklad a užitek, 2005, bez neutralizace) ...	74
Příloha č. 5: Dodatečné náklady samostatného katalánského státu (v mld. Eur)	75

Přílohy

Příloha č. 1: Fiskální salda autonomních společenství (**monetární** tok, 2005, bez neutralizace)

#	Region	Fiskální saldo (mil eur)	Region	Fiskální saldo na obyvatele	Region	Fiskální saldo v vztahu k HDP regionu
1	Andalusie	5729	Mellila	6298.6	Mellila	33.9%
2	Galicie	3807	Ceuta	5430.6	Ceuta	28.7%
3	Kastilie-La Mancha	3692	Asturské knížectví	2626	Extremadura	17.7%
4	Asturské knížectví	2780	Extremadura	2518.3	Asturské knížectví	14.2%
5	Extremadura	2695	Kastilie-La Mancha	1492.7	Galicie	8.2%
6	Kastilie a León	1103	Galicie	1401.9	Kastilie-La Mancha	7.5%
7	Kanárské ostrovy	590	Kantábrie	1030.3	Kantábrie	5.0%
8	Kantábrie	571	Andalusie	740.9	Andalusie	4.6%
9	Aragonie	510	Kastilie a León	588.1	Kastilie a León	3.6%
10	Mellila	421	Aragonie	407.4	Aragonie	1.8%
11	Ceuta	388	Kanárské ostrovy	305.5	Kanárské ostrovy	1.6%
12	La Rioja	44	La Rioja	147.1	La Rioja	0.7%
13	Navarra	-488	Baskicko	-359.7	Baskicko	-1.4%
14	Murcie	-499	Murcie	-378.8	Murcie	-2.1%
15	Baskicko	-758	Navarra	-835.7	Navarra	-3.2%
16	Baleáry	-3191	Valencie	-1217.4	Madrid	-5.5%
17	Valencie	-5575	Madrid	-1515.6	Valencie	-6.3%
18	Madrid	-8912	Katalánsko	-2158.5	Katalánsko	-8.7%
19	Katalánsko	-14808	Baleáry	-3283.6	Baleáry	-14.1%

Zdroj: CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Příloha č. 2: Příjmy a výdaje autonomních společenství (**monetární tok**, 2005, bez neutralizace)

Region	Příjmy centrální vládě na osobu	Region	Výdaje centrální vlády na osobu
Madrid	7977	Baleáry	3614
Baleáry	6898	Navarra	3852
Katalánsko	6752	Valencie	4116
Aragonie	6130	Baskicko	4194
La Rioja	6111	Murcie	4460
Španělské království	5599	Katalánsko	4594
Kantábrie	5544	Kanárské ostrovy	5039
Asturské knížectví	5403	Andalusie	5119
Valencie	5333	Kastilie a León	5263
Kastilie-La Mancha	5005	Španělské království	5325
Murcie	4839	Galicie	6123
Ceuta	4757	La Rioja	6258
Kanárské ostrovy	4733	Extremadura	6284
Galicie	4721	Madrid	6462
Navarra	4690	Kastilie-La Mancha	6497
Kastilie a León	4675	Aragonie	6538
Mellila	4652	Kantábrie	6574
Baskicko	4554	Asturské knížectví	8029
Andalusie	4378	Ceuta	10188
Extremadura	3766	Mellila	10951

Zdroj: CONESA, David Mallastré. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Příloha č. 3: Fiskální salda autonomních společenství (**náklad a užitek**, 2005, bez neutralizace)

Pořadí	Region	Fiskální saldo (mil eur)	Region	Fiskální saldo na obyvatele	Region	Fiskální saldo v vztahu k HDP regionu
1	Andalusie	5421	Extremadura	2227.5	Extremadura	15.7%
2	Galicie	3339	Asturské knížectví	2030.5	Asturské knížectví	11.0%
3	Extremadura	2384	Galicie	1229.5	Galicie	7.2%
4	Kanárské ostrovy	2335	Kanárské ostrovy	1209.3	Mellila	6.5%
5	Asturské knížectví	2150	Mellila	1198.5	Kanárské ostrovy	6.4%
6	Kastilie-La Mancha	2116	Ceuta	1093.5	Kastilie a León	5.9%
7	Kastilie a León	1794	Kastilie a León	956.9	Ceuta	5.8%
8	Murcie	247	Kastilie-La Mancha	855.5	Kastilie-La Mancha	4.3%
9	Kantábrie	241	Andalusie	701.1	Andalusie	4.3%
10	Mellila	80	Kantábrie	434.8	Kantábrie	2.1%
11	Ceuta	78	Murcie	187.6	Murcie	1.1%
12	La Rioja	-154	Baskicko	-157.5	Baskicko	-0.6%
13	Aragonie	-305	Aragonie	-243.9	Aragonie	-1.1%
14	Navarra	-308	La Rioja	-519	Navarra	-2.0%
15	Baskicko	-332	Navarra	-527.3	La Rioja	-2.3%
16	Extra-region	-714	Valencie	-619.8	Valencie	-3.2%
17	Baleáry	-1678	Katalánsko	-1624.4	Katalánsko	-6.6%
18	Valencie	-2838	Baleáry	-1726.9	Baleáry	-7.3%
19	Katalánsko	-11144	Madrid	-2485.4	Madrid	-9.1%
20	Španělské království	-11904				
21	Madrid	-14614				

Zdroj: CONESA, David Mallafrè. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Příloha č. 4: Příjmy a výdaje autonomních společenství (**náklad a užitek**, 2005, bez neutralizace)

Region	Náklad centrální vládě na osobu	Region	Užitek z centrální vlády na osobu
Extremadura	3818.6	Baleáry	3820.1
Kanárské ostrovy	3925.1	Navarra	3994.3
Kastilie a León	4154.3	Baskicko	4266.7
Andalusie	4297	Valencie	4376.7
Murcie	4327.2	Murcie	4514.8
Baskicko	4424.2	Madrid	4630.3
Navarra	4471.6	Katalánsko	4707.5
Galicie	4623.3	Andalusie	4998
Valencie	4996.5	Kastilie a León	5111.2
Mellila	5032.5	Kanárské ostrovy	5134.4
Kastilie-La Mancha	5122.9	La Rioja	5254.6
Asturské knížectví	5366.8	Španělské království	5325
Ceuta	5380.9	Galicie	5852.6
Kantábrie	5517.3	Kantábrie	5952.1
Baleáry	5547	Kastilie-La Mancha	5978.4
Španělské království	5599	Aragonie	6046.2
La Rioja	5773.6	Extremadura	6046.2
Aragonie	5906.1	Mellila	6230.7
Katalánsko	6332	Ceuta	6473.9
Madrid	7115.7	Asturské knížectví	7397.2

Zdroj: CONESA, David Mallafre. La financiación autonómica de Cataluña - Informe sobre la financiación autonómica de Cataluña [online]. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2012 [vid. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_37438724_1.pdf

Příloha č. 5: Dodatečné náklady samostatného katalánského státu (v mld. Eur)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	průměr
Výdaje na základní služby	1,957	2,147	2,245	1,651	1,523	1,905
Justice	142	104	99	82	85	102
Obrana	1,225	1,328	1,406	1,332	1,243	1,307
Bezpečnost občanů a vězeňská služba	468	585	605	99	83	368
Zahraniční politika	122	130	135	138	112	127
Sociální výdaje	1,081	1,166	1,153	894	808	1,020
Penze	794	832	875	558	557	723
Sociální služby	72	104	111	101	45	87
Podpora zaměstnanosti	2	2	2	0	0	1
Poskytování ubytování	207	224	160	231	202	205
Správa sociálního zabezpečení	6	4	5	4	4	5
Výdaje na veřejné služby preferenčního charakteru	116	131	155	177	151	146
Zdravotnictví	37	40	38	38	31	37
Vzdělávání	79	91	117	139	120	109
Kultura	0	0	0	0	0	0
Výdaje ekonomického charakteru	1,406	1,604	1,850	2,425	1,348	1,727
Zemědělství, rybolov a stravování	78	62	86	144	48	84
Průmysl a energetika	7	8	27	42	70	31
Obchod a turismus	17	15	14	13	13	14
Subvence dopravy	382	242	263	353	217	291
Infrastruktura	689	980	1,147	1,387	703	981
Výzkum a vývoj	225	290	306	479	281	316
Ostatní výdaje ekon. charakteru	8	7	7	7	16	9
Výdaje obecného charakteru	3,992	4,245	4,433	4,619	4,982	4,454
Transfery na chod veřejné správy	2,474	2,825	2,879	2,894	2,537	2,722
Dluhová služba	1,518	1,420	1,554	1,725	1,884	1,620
CELKEM NA CHOD KAT. VLÁDY	8,552	9,293	9,836	9,766	8,812	9,252
Organizace a veřejné orgány						
Státní úřad pro správu daní	212	224	239	236	235	229
Vysoká rada pro veřejný výzkum	97	114	59	187	173	126

CELKEM NA CHOD VEŘEJNÝCH ORGÁNŮ	309	338	298	423	408	355
Sociální zabezpečení a nové orgány						
Všeobecná pokladna soc. zabezpečení a entity	15,037	16,203	17,142	18,076	19,108	17,113
Pojištění odpovědnosti úrazů a nemoci z povolání	1,053	1,294	1,580	1,434	1,374	1,347
Veřejné služby zaměstnanosti	3,383	3,596	4,167	6,617	6,170	4,787
Fond platové garance	93	109	132	174	279	157
Justiční pojištění	8	8	9	10	10	9
Sociální pojištění ozbrojených sil	22	22	23	24	24	23
Pojištění státních zaměstnanců	125	132	136	141	143	135
CELKEM NA CHOD SOC. ZABEZPEČENÍ	19,721	21,364	23,189	26,476	27,108	23,572
CELKEM NA CHOD VEŘEJNÝCH INVEŠČNÍCH SPOLEČNOSTÍ	1,723	1,848	2,016	2,205	1,955	1,949
CELKOVÉ DODATEČNÉ VÝDAJE	30,305	32,843	35,339	38,870	38,283	35,128

Zdroj: BOSCH, Núria et al: La viabilidad económica de una cataluña independiente**/comentario al artículo la viabilidad económica de una cataluña independiente. Revista de Economía Aplicada [online]. 2014, vol. 22, no. 64, s. 135-168 [vid. 2017-02-02]. ProQuest ID 1521708390. Dostupné z:
<http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1521708390/abstract/560A14E4AD964CABPQ/1?accountid=1720>

3 , upraveno autorem